

Diakoniatyöntekijän päivä

► Sivu 6-7

Tutustu seurakuntavaalien ehdokkaisiin

Heli Pruuki tutkii naisen aggressiivisuutta.

► Sivu 4

Virsi goes kapakka houkutteli laulamaan

► Sivu 11

SÄILYTÄ kosketus kumppaniin

Parisuhteen hyvinvointia voi tietoisesti kehittää, kirjoittaa parisuhteen ammattilainen Irene Venejärvi.

Parisuhde on yksi merkittävimmistä aikuisuuden ihmissuhteista. Se on aikuisuuden kasvusuhte, jossa molemmat kasvattavat toisiaan. Kumppani voi vaikuttaa kasvun suuntaan merkittävästi.

Parisuhdeytyytyvyydellä on suuri merkitys ihmisen kokonaisvaltaiseen henkiseen hyvinvointiin. Suhteen hyvinvointiin voivat molemmat puoliset vaikuttaa omalta osaltaan. Tärkeää on säilyttää kosketus kumppaniin ja hänen elämäänsä, olla kiinnostunut mitä toiselle kuuluu, mistä hän iloitsee, mitä suree ja mitä haasteita elämässä on kullakin hetkellä. On hyvä muistaa tietysti vastavuoroisuus – kannattaa myös itse olla valmis jakamaan omia tunteita ja ajatuksia toisen kanssa.

”Parisuhteen voima on monitasoinen keskinäinen yhteys.”

Tunteet, vastavuoroisuus, yhteinen tekeminen ja yhteisen ajan järjestäminen keskinäiselle suhteelle auttaa pitämään yllä yhteyttä puolisoon. Parisuhteen voima on monitasoinen keskinäinen yhteys. Se, kuinka lähestymiseen vastataan, määrittää kuinka turvallisesti tunnemme kiintymisemme ja miten arvostetuksi koemme itsemme ihmisenä.

Myönteinen asenne jokapäiväisessä vuorovaikutuksessa kasvattaa parisuhteen tunnevoimaa: kannattaa puhua auki unelmat, toiveet ja toteu-

tusmahdollisuudet, olipa kysymyksessä perheen perustaminen, asunnon ostaminen, lomamatka tai harrastukset, tai vaikka henkisemmin filosofoinnin ja syvällisen keskustelun mahdollistaminen.

Hyväksytyksi tulemisen perustarve

Hyväksytyksi tuleminen, tarve saada ja antaa rakkautta, on perustarve. On hyvä pysähtyä miettimään, miten tärkeä

toinen on minulle ja miten voin sen hänelle osoittaa. Rakkaus ja myönteinen vuorovaikutus luovat perustan hyvälle ystävyydelle parisuhteessa.

Uusissa tilanteissa voi aina oppia kumppanista jotain uutta. Riidan tiimelyksessä voi olla vaikea nähdä puolisoa arvostettavana ja kunnioitettavana. Silloin on hyvä muistaa, että vaikeuksissa toisaalta punnitaan suhdetta, mutta toisaalta annetaan toiselle uutta tietoa itsestä ja itselle tärkeistä asiois-

ta. Jos tilanne pitkittyy, voivat toisen tekemisten ja sanomisten tulkinnat herkästi ajautua jatkuvaan kielteisyyden kehään.

Kielteisyyden, vihan ja katkeruuden yli pääsemiseksi molempien on pystyttävä joustamaan ja miettimään tilannetta toisen kannalta. On yritettävä löytää se, mikä on suhteessa vielä myönteistä ja voimaannuttavaa. Negatiivisten odotusten muuntamisessa positiivisemmaksi punnitaan toisen ja

Kutsumustyö kantaa

Pappien ja kanttoreiden suhdetta työhön luonnehtii vahva sisäinen motivaatio. Papeista noin 85 prosenttia ja kanttoreista kolme neljästä kuvaa työtään Jumalalta saaduksi kutsumustehtäväksi.

Papit ovat omistautuneet työlleen ja kokevat innostusta, inspiraatiota ja ylpeyttä työstään. Seurantatutkimus 20 vuoden ajalta osoittaa pappien työn kehittyneen paremmaksi esimerkiksi työmäärän hallinnan ja työssä jaksamisen osalta.

Kanttoreiden keskuudessa työhönissä tyytymättömien ja työssään uupuvien osuus on jonkin verran kasvanut. He toivoisivat erityisesti enemmän aikaa henkilökohtaiseen valmistautumiseen.

Luonteva suhtautuminen kuolemaan on yksi työhyvinvoinnin osatekijä. Papit ja kanttorit myös pelkäävät kuolemaa

vähemmän kuin muut tutkitut ammattiryhmät. Tutkimustulokset vahvistavat myös esimerkiksi sairaalapappien työn ja ylipäätään eri kentillä tehtävän sielunhoitotyön korvaamattomuutta.

Samalla kun naispuoliset papit ovat vahvasti naisjohtajuuden vahvistamisen kannalla, miespuolisten pappien keskuudessa vain noin joka neljäs täysin kannattaa sitä, että naisia olisi enemmän kirkon johtotehtävissä.

Valmiutta samaa sukupuolta olevien pariin vihkimiseen on kirkossa runsaasti. Joka toinen pappi kannattaa sitä.

Tulokset käyvät ilmi Itä-Suomen yliopiston käytännöllisen teologian professori **Kati Tervo-Niemelän** tutkimuksesta.

JARMO TARKKONEN

suhteen merkitys itselle. Mitkä tahansa tunteet, myös negatiiviset, ovat parisuhteessa hyväksyttäviä. Jos kuitenkin kielteisyys ottaa vallan, on hyvä pohtia, mistä se kertoo. Liittyvätkö tunteet tähän suhteeseen vai heijastavatko aikaisemman elämämme ihmissuhteita.

Halveksunta ja puolustautuminen tuhoisia

Parisuhteen pahimpia tuhoajia ovat ainakin jatkuva halveksunta, epäkunnioittava puhuminen, puolustautuminen tai keskusteluyhteyden välttely ja jatkuva kielteinen tulkinta toisesta. Riidat kuuluvat elämään ja parisuhteeseenkin. Riidat on mahdollista ratkaista rakentavasti ja toista kunnioittaen!

Vaikeat, pitkäkestoiset ristiriidat voivat kertoa siitä, mikä on suhteen kannalta olennaista ja mihin tarvitaan jokin ratkaisu. Toisaalta ratkaisemattomien ongelmienkin kanssa voi oppia elämään, tärkeää siinä on säilyttää keskusteluyhteys. Ongelmassa ei ole kyse puolison persoonallisuudesta, vaan yhteisestä, ristiriitaisia tunteita tuovasta ongelmasta.

Jokaisessa suhteessa on omat ristiriitansa ja koettelemuksensa, joihin on hyvä ajoissa reagoida. Jos vaikeat asiat jäävät puhumatta, ne kasaantuvat ja voivat johtaa eropohdintoihin. Mielen malttia tarvitaan rakentavassa asioiden puheeksi ottamisessa. Molemmilla pitäisi olla mahdollisuus vaikuttaa yhteisten tavoitteiden asetteluun ja ratkaisuihin, jotka ovat usein kompromisseja.

Kasvuhistoriasta yhteiseen pohdintaan

Parisuhteessa on kaksi erillistä ihmistä, jotka molemmat tuovat suhteeseen oman kasvuhis-

toriansa: tavan olla vuorovaikutuksessa toisen kanssa, ristiriitojen käsittelyn ja tunteiden ilmaisen toimintamallit. Pariskunnan omat ratkaisumallit muotoutuvat yleensä ajan kanssa, yhteisten pohdiskelujen ja päätösten kautta.

Elämän eliksiiriä on sitten se, kun voi toista kiittää siitä, miten hän on omalta osaltaan onnistunut parisuhteen hyvinvoinnin edistämisessä. Yhteinen pohja elämän peruseriaatteista auttaa elämän karioissa, luo tunnetta yhteenkuuluvuudesta ja parisuhteen merkityksellisyydestä.

Kannattaa siis välillä pysähtyä pohtimaan parisuhteen tilaa.

IRENE VENEJÄRVI

Kirjoittaja on Kuopion seurakuntien perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja

Parisuhteen parhaaksi

Pariskuntien ilta 20.11. klo 17–19 Keskusseurakuntatalolla. Lastenhoito. Ilmoittautuminen viikkoa ennen: paula.raatikainen@evl.fi, 040 4848 266.

Parisuhteen Palikat 25.11. klo 16–18 Vuorelan kirkolla. Lastenhoito, varaus viikkoa ennen 044 7284 646.

Varikko-ilta 2.12. klo 17–18.30 Petosen seurakuntatalolla. Lastenhoito.

Kuopion perheasiain neuvottelukeskus

- ✦ Kuopion perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa maksutonta ja luottamuksellista keskustelua parisuhteen ja perheen kysymyksissä sekä elämän kriisitilanteissa.
- ✦ Vastaanotto Kuopiossa ja kaksi kertaa kuukaudessa lisälmen seurakuntatalolla.
- ✦ Lähialueen seurakunnat rahoittavat alueensa asiakkaiden käynnit (Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Leppävirta, Pyhäjärvi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Vesanto ja Viere-mä).
- ✦ Työntekijät: johtaja, 2 kokoaikaista ja 1 osa-aikainen perheneuvoja sekä osa-aikainen vastaanottosihteeri.
- ✦ Asiakkaita vuonna 2017 yhteensä 817, joista miehiä 47 %; uusia asiakkuuksia 384. Keskeisimmät tulossyyt vuorovaikutusongelmat, erokysymykset, erilaiset kriisit parisuhteessa ja uskonto-muus.
- ✦ Ajanvaraus: ma-pe klo 9–11 puh. 040 4848 480

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Nappisilmä

Olin lukioaikoina osa-aikaisessa työssä ruokakaupan kassana. Vakituisiin asiakkaisiini kuuluivat lähitienoon “metsien miehet”. Niin heitä silloin kutsuttiin, koska asuntona oli läheiseen metsikköön kyhätty telta.

He tulivat kauppaan ja tekivät ostoksensa. Muistan, kuinka kohteliaita he aina olivat. Välillä, kun he olivat huonommassa kunnossa, katse oli vaisu ja anteeksipyyttävä. Joukossa oli yksi mies, joka tuntui olevan erityisen tykästynyt minuun. ”Onko Nappisilmä tänään töissä?”, hän kysyi usein jo ovella. Minusta se oli erityisen herttainen lempinimi.

Toinen muisto. Olin jo työelämässä, kun kerran työkaverien kanssa olimme lounaalla. Kävellessämme takasin töihin eräs “metsien mies” sanoi minulle: ”Kulkiko tästä ohi enkeli?” Se on varmaan suurin kohteliaisuus, jonka ikinä olen saanut. Työkaverini vastasivat: ”Kyllä kulki.” Ihana palaute myös heiltä.

Kulkiko tästä ohi enkeli?”

Kolmas muisto liittyy Helsingin Tuomasmessuun, jossa toimin vapaaehtoisena rukousavustajana. Jostain syystä minulle tuntui tulevan yllättävän paljon päihde-ongelmaisia ihmisiä. Useimmiten he olivat huolissaan

läheisistä ihmisistä. Pyyntö oli: ”Voidaanko rukoilla heidän puolestaan, kun minä nyt olen tämmöinen”. Kohtasin suurta välittämistä ja rakkautta. Erityisen paljon näitä ihmisiä tuli kohdalleni kesäisin. Silloin moni muu auttamisen paikka oli kiinni. Mutta ei kirkko, se oli aina auki.

Viime viikkoina on ollut paljon puhetta asunnottomista ja syrjäytyneistä. Asunnottomien yötä vietettiin 17.10.

Kirkko tekee paljon näkymätöntä työtä monien ihmisten hyväksi. Emme aina osaa viestiä siitä. Kuitenkin suuri osa kirkon jäsenistä ilmoittaa, että tärkein syy jäsenyyteen on juuri kirkon tekemä hyvä työ. Lämmin kiitos.

Minkälainen on sinun kirkkosi? Vaikuta ja äänestä hyvän työn puolesta seurakuntavaaleissa. #minun kirkkoni.

KUUKAUDEN VALINNAT

50 %

DIAKONIABAROMETRI 2018 KERTOO, että puolet diakoniatyöntekijöistä kohtaa viikoittain henkilöitä, jotka tinkivät varattomuuden vuoksi terveydenhuollostaan.

ALAVAN SEURAKUNNAN KANTTORI Ossi Jauhaisen ja laulaja **Kristiina Braskin** Praise to Jesus -musiikkivideota ovat näyttäneet jo kymmenet kristilliset kanavat ympäri maailmaa. Suurimpina videota näyttäneinä kanavina ovat yhdysvaltalainen EWTN Global catholic network, TBN UK Isosta-Britannias-ta ja My Faith TV Afrikasta.

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO haluaa omalla toiminnallaan edistää ilmastonmuutoksen hillintää. Seurakunnissa on mahdollisuuksia päästövähennyksiin esimerkiksi luopumalla kirkon tilojen öljylämmityksestä ja parantamalla rakennusten energiatehokkuutta. Kirkon omaa energia- ja ilmastostrategiaa työstetään parhaillaan yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Strategian työnimenä on Hiili-neutraali kirkko 2030. Sen on määrä valmistua ensi tammikuun aikana.

RAAMATTU.FI-VERKKOPALVELU on uudistunut. Se sisältää useita raamatunkäännöksiä sekä tekstiä taustoittavia oheismateriaaleja. Käyttöliittymä on saatavilla suomeksi ja ruotsiksi. Raamattu.fi:n teksti on helposti luettavissa myös puhelimella.

16 200

MARRASKUUN SEURAKUNTAVAALEISSA ehdokkaita on mukana kaikkiaan 16 200. Jaossa olevien luottamushenkilöpaikkojen määrä on 8300.

58 000€

KIRKON PÄIHDE- JA KRIMINAALITYÖLLE kannetusta kolehdista on myönnetty avustuksia eri toimijoille yhteensä 58 000 euron edestä.

RUKOILEN

Herra Jeesus, Vapahtajamme.

Anna meidän kuulua niihin,

joiden on taivasten valtakunta.

Ravitse armollasi hengessään köyhiä, lohduta murheellisia.

Puhdista meidät

anteeksiantamuksellasi

ja tee meistä armahtavia

ja rauhaa rakentavia Jumalan lapsia.

Vahvista meitä sillä toivolla,

että saamme kerran

taivaallisen valtaistuimen edessä

laulaa kiitostasi.

Raivoava akka RAKKAIMMILLEEN

Aggression sääteleminen on tärkeimpiä tunteita. Aggression voi valjastaa myös myönteiseksi voimaksi, joka vie ihmistä eteenpäin.

Tytöjä on perinteisesti kasvatettu kilteiksi. Pojille ja miehille on sallittu enemmän aggression ilmaisun muotoja, toteaa pari- ja perheterapeutti sekä psykoterapeutti **Heli Pruuki**.

”Jos nainen suuttuu, ajatellaan että onpa siinä kamala ämmä! Negatiivisten tunteiden ilmaiseminen on häpeällisempää naisille.”

”Moni nainen onkin tottunut pihisemään kiukkuaan itseksensä. Aggressiota voi myös ilmaista epäsuorasti vaikkapa pitämällä mykkäkoulua, naljailemalla tai sivuuttamalla toisen tylästi”, Pruuki sanoo.

Usein jo kodinperintönä saadussa passiivisaggressiivisuudessa on kyse kyvyttömyydestä käsitellä vaikeita tunteita ja asioita.

Epäsuora aggressio on pyrkimystä vahingoittaa toista ihmistä kiertoteitse: selän takana puhumista tai vaikkapa eristämistä.

Tällainen manipulointi voi olla niin hienovaraista, ettei tekijä ehkä huomaa sitä itseään.

Taustalla on usein kateutta ja mustasukkaisuutta, jotka johtuvat turvattomuuden ja alemmuuden kokemuksesta, Pruuki analysoi.

Hän on kirjoittanut yhdessä psykoterapeutti ja teologi **Terhi Ketola-Huttusen** kanssa hiljattain ilmestyneen kirjan Vihainen nainen – hyvä, paha aggressio.

Tappava katse vahingoittaa

Aggressio-sana liitetään usein fyysiseen väkivaltaan, mutta vain pieni osa aggressiosta purkautuu siten.

Arkisissakin tilanteissa voi olla aggressiivinen lataus.

”On hyvä miettiä, millä tavalla puhuu toisille. Ilmaisemme pienillä eleillä usein isoja asioita.”

”Varsinkin kiltit naiset kääntävät usein aggression itseensä.”

”Pelkkä katse tai torjunta osoittava katsomattomuus kertovat paljon. Joku huokailee ja pyörittelee silmiään seurassa osoittaen, ettei arvosta toista.”

Monilta passiivisesti aggressiivisilta ihmisiltä puuttuu myötäilo, kyky iloita toisten puolesta.

”Työntekijä kertoo työkaverilleen hienon asian, josta on innostunut. Tämä kuuntelee vähän aikaa pää kallellaan ja siirtyy toiseen aiheeseen kommentimatta mitään.”

Perheväkivallan juuret ovat monesti tekijän traumataustassa.

”Silloin kun aggressio kanavoituu väkivallaksi – tai olet edes huolissasi siitä, että saattaisit käydä käsiksi – kannattaa ehdottomasti hakea ammattiapua. Väkivallan takana oleva haava on hoidettava.”

”OLEN HALUNNUT tutkia tätä aihetta myös oman henkilöhistoriani takia, sillä aggression teemat olivat lapsuudenperheen teemoja”, Heli Pruuki kertoo.

”Ellei tekijä suostu hakemaan apua, uhrin ei pidä jäädä katselemaan kuinka kauan väkivalta jatkuu, sillä yleensä se raaistuu. Jo väkivallan todistaminen on aina vahingollista etenkin lapsille.”

Kiltti kääntää inhon itseensä

Aggressio voi Pruukin mukaan kääntyä myös sisäänpäin ja näyttäytyä itseinhona.

Varsinkin kiltit naiset kääntävät usein aggression itseensä. Ilmenemismuotoja ovat esimerkiksi syömishäiriö tai ylenpalttinen treenaaminen.

Ihmisestä voi tulla myös katkera, pahantahtoinen ja epäluuloinen. Hän suojaa haavoittunutta sisintään tai huonoa itsetuntoaan kohdistamalla vihansa toisiin.

”Syyllinen pahaan oloon ja asioiden pieleen menemiseen on aina jossain muualla: hallituksessa, kirkossa, puoliossa, muslimieissa tai maahanmuuttajissa.”

”Toisten syyttämisen sijasta kannataisi katsoa peiliin ja kysyä: mikä minulla on hätänä? Kun olen kateellinen, mitä olen vailla?”

Ihanin ja vihasin nainen

Teologian tohtori Heli Pruuki uskoo, että jokainen nainen kaipaa kokemusta olla edes yhden ihmisen silmissä maailman ihanin nainen – ehdoitta hyväksytty, rakastettu ja ihailtu.

Läheskään kaikki eivät valitettavasti saa tuota kokemusta.

”Moni nainen huomaa olevansa kamala raivoava akka juuri rakkaimmille läheisilleen. Ristiriita syvän toiveen ja todellisuuden välillä on järjestyttävä.”

Yhteyden katkeaminen toisiin ihmisiin herättää surua ja pelkoa, mutta myös monen tasoista aggressiota, kuten loukkaantumista, suuttumusta, katkeruutta ja kateutta.

Aggression kanavointi vahingollisilla tavoilla liittyy Pruukin mukaan pääsääntöisesti ihmisen sisäiseen turvattomuuteen ja yksinäisyyteen.

Vaikeus säädellä omaa aggressiota on Suomessa hyvin tavallista. Lapsi ei opi tunteiden hallintataitoja eikä saa tukea tunteiden käsittelyyn aikuiselta, jolla ei ole niitä taitoja itselläänkään.

”Siksi osa meistä jää panttivangiksi yksinäisyyteensä, ahdistukseensa ja häpeäänsä.”

Valjasta myönteinen muutosvoima

Aggressiota, joka suojaa ihmisen haavoittuvaa kohtaa, voi käyttää myös myönteisenä voimavarana, Pruuki korostaa.

Vaikeita tunteitaan avoimesti käsittelemällä ihminen voi kääntää aggressionsa kyvyksi suojella itseään ja kyvyksi kokea tunteensa sellaisina kuin ne ovat.

”Kun tunnistamme tunteemme, opimme säätelemään aggressiotamme ja valjastamaan sen hyvien asioiden edistämiseen.”

Tunteiden säätelyä opittuaan ihminen ei reagoi vaistomaisesti ”selkärangallaan” ja tee tai sano asioita, joita jälkikäteen katuu.

”Kovassa tunnekuohussa ei kannata ilmaista kaikkea mitä ajattelee, vaan on hyvä miettiä, mikä on rakentavaa. Vihaisuus ja kateuden pistos ovat pysäytettävissä.”

Muutosvoimaa lisäävä aggressio antaa uskallusta mennä kohti niitä asioita, joita ihminen tarvitsee ja haluaa, ja auttaa rajaamaan elämästä pois haitallisia tekijöitä.

”Liian moni nainen on ollut miesten viettävänä tai mukautunut muiden tarpeisiin oman hyvinvoinnin kustannuksella.”

”Naisilla on paljon mutku-puhetta: kyllä minä haluaisin sitä ja tätä, mutta kun en voi. Uhriksi jääminen on haitallista kaikille.”

Nosta kissat pöydälle

Pruukin mukaan myönteinen aggressio auttaa suurempiin ihmissuhteisiin.

”Kun vaikeat asiat tulevat käsitellyiksi, ihmisten välistä poistuu passiivisaggressiivisuutta, joka estää läheisyyttä. Välittäminen ja rakkaus voivat virrata paremmin.”

Rohkaistunut ihminen kertoo kumpunilleen, mikä häntä häiritsee suhteessa, ja mitä hän tarvitsisi.

”Hän uskaltaa lähteä vahingollisesta suhteesta tai pyrkii aktiivisesti muuttamaan suhdetta paremmaksi. Välit täytyy laittaa vain harvoin poikki, mutta joskus niinkin on tehtävä.”

Omien tunteiden ilmaiseminen ja toisen ikävän käytöksen pysäyttäminen ovat tärkeitä taitoja.

”Jos joku naljailee sinulle, älä jää hiljaa. Uskalla korjata toisen väärä väite.”

Pruuki neuvoa nostamaan kissat pöydälle.

”Jos pienet asiat hiertävät ihmissuhteita toistuvasti, ne muuttuvat isoiksi.”

MITÄ MIELESSÄ?

TUURA HYTTINEN

Lahjoita lukuhetki

Moni palvelutalon asukas ei pysty itse lukemaan. Usein hän kuitenkin on edelleen kiinnostunut yhteiskunnan asioista ja maailmanmenosta. Sellaisessa elämäntilanteessa erityisen hyvältä tuntuu, jos joku lukee ääneen kirjoja ja lehtiä.

Kuopion palvelutaloilla ja kaupunginkirjastolla on hyvä toimintamalli: jokainen voi lahjoittaa lukuhetken ikäihmisen päivän piristykseksi.

Miten toimin, jos haluan lukemaan palvelutaloon, Tuija Huuho Kuopion kirjastosta?

”Pääkirjastolla ja lähikirjastoilla on jaossa esitteitämme, joita asiakkaat voivat ottaa mukaan. Siinä on lueteltu vanhuspäalveluyksiköt (13 kpl), jotka ovat tällä hetkellä mukana. Lukija

voi ottaa itse yhteyttä haluamaansa vanhuspäalveluyksikköön ja sopia heidän yhteyshenkilönsä kanssa sopivan ajankohdan. Lukemaan voi mennä joko yksittäiselle asukkaalle tai pienelle ryhmälle.”

Miten lukeminen valitaan?

”Isot kuvat ja lyhyet tekstit sopivat hyvin. Kiinnostavaa luettavaa ovat esimerkiksi lehdet ja matkakertomukset. Vanhat sadut ja tarinat, novellit, hauskat pakinat ja runot ilahduttavat aina. Myös elämäkerrat kiinnostavat iäkkäitä. Muista tutustua teksteihin etukäteen.”

Mitä palvelutaloon tulevan vapaaehtoisen on hyvä tietää?

”Kannattaa muistaa, että asukkaiden vointi vaihtelee päivit-

täin. Palvelutalon asukkaalla voi myös olla muistisairaus, joka muuttaa vuorovaikutusta. Henkilökunta siellä on kaikkein osaavin kertomaan asukkaidensa mieltymykset kirjallisuuteen ja on myös perillä siitä, mitä ja minkä verran kukin asukas jaksaa kuuntelemalla sisäistää.”

Mihin lukijan kannattaa kiinnittää huomiota?

”Läsnäolo on tärkeintä: kiirettömän, levollisen tunnelman. Kannattaa lukea kuuluvasti ja rauhallisesti. Etukäteen on syytä valmistautua myös siihen, että lukuhetki voi herättää muistoja ja tunteita eli yllättäviä tilanteita voi tulla eteen.”

ULLA REMES

MINUN KIRKKONI

Minun kirkkoni saa nuoret puhumaan

Mirjam Kuhanen on tyytyväinen välivuoden viettäjä, sillä seurakuntien nuoriso- ja oppilaitostyöstä löytyi työharjoittelupaikka.

Yhteiskunta ei tosin katso hyvällä välivuoden viettäjiä, vaan patistaisi kaikki ylioppilaat heti opiskelemaan. Lukion jälkeen ei juuri töitä löydy ja Kela tarjoaa tuoreille ylioppilaille viiden kuukauden karenssia.

Mirjam tarvitsi kuitenkin aikaa kysytellä omia ajatuksiaan.

”Tiedän haluavani tehdä jotakin sosiaalista työtä lasten ja nuorten kanssa. Lapsuuden haaveammatti oli luokanopettaja, mutta voisiko se sittenkin olla jotakin muuta?” hän pohtii.

Mirjam on ollut pienestä pitäen mukana seurakunnan menoissa. Rippikoulun jälkeen hän oli isosena, sitten kerhojen ja leirien ohjaajana, pyhäkoulunopettajana ja kerhopäivystäjänä.

Nuoriso- ja oppilaitostyössä hän tapaa varttuneempaa nuorisoa, ammattikoulujen ja yliopiston ryhmiä, mutta myös alakoulujen pienryhmiä, sairaalakoulun oppilaita sekä muita tukea tarvitsevia erityisnuoria.

”Tässä voin nyt testata, minkä ikäluokan kanssa olisi kiva työskennellä.”

Mirjam Kuhanen tapaa nuoria Vanhan Pappilan tiloissa.

”Ammattikoulun ryhmät ja sairaalakoulun oppilaat tulevat tänne ryhmäytymään. Tunnelma ja yhdessä tekeminen saavat nuoret puhumaan keskenään.”

Nuorisotyöhön, luokanopettajaksi, yliopistoon psykologiaa lukemaan vai ehkä sittenkin musiikinopettajaksi? Sellosta Mirjamilla on D-tutkinto.

”Sello on nyt tauolla, sillä en aio jatkaa ammatilliselle puolelle. Jossakin vaiheessa tosin pitää mutustella sitäkin asiaa,

KAILA VUORIO

sillä musiikki-ihmisten kanssa on niin paljon yhteistä.”

Seurakunta ja musiikki ovat tähän asti olleet hänelle elämänpiirin viitekehyksiä: seurakunta- tai musiikki-ihmisten kanssa on helppo puhua aivan mistä tahansa asiasta.

KAILA VUORIO

Luotettavaa ja ammattitaitoista Kukka-, hautaus- ja pitopalvelua

Palvelemme Tuusniemellä, Riistavedellä, Vehmersalmella sekä lähikunnissa

Kukkatupa

Kukkatupa, Huoltotie 5, Tuusniemi p. 017-661610

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen, Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko, Anu Kolari

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax
www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

Esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 400 € + kulut + alv. 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. 017 282 2211 • faksi 017 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit – kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876, sähköposti tuomainen.leila.m@gmail.com

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Kuopion Hautakivipalvelu Oy

Hautakivet kuntoon meiltä

• Kultaukset, hopeoinnit, kaiverrukset
• Pesu, puhdistus • Oikaisut • Uudet hautakivet

Jarkko Kivioja 044 780 4798 / 040 737 0114
www.hautakivipalvelut.fi

Viimeinen OLJENKORSI

Yksinäisyys, nälkä, rahattomuus. Päihteet, masennus ja osattomuus. Tämä on diakoniatyöntekijän kohtaamaa arkea.

Diakoniatyö on tutkimusten mukaan yksi tärkeimmistä syistä, miksi suomalaiset haluavat kuulua kirkkoon. Työtä arvostetaan ja sitä halutaan tukea. Harva meistä kuitenkaan tietää, minkälaista apua diakoniatyöntekijät voivat antaa ja millaisia kohtaamisia heidän päiväänsä mahtuu. Männistön seurakunnan diakoniatyöntekijä **Sami Mitsman** päästi kurkistamaan omaan työpäiväänsä.

Ruokaa nälkäisille

Samilla pitää kiirettä heti aamusta. Puhelin soi ja soittajalla olisi tarvetta ruokavulle. Sami vinkkaa tulevasta EU-ruokakassien jaosta.

Päivän ensimmäiselle vastaanotokäynnille saapuu pariskunta, jolle on omien sanojensa mukaan käynyt vähän hassusti.

”Kävin Helsingissä ja minut ryöstettiin. Muun muassa henkilöllisyystodistus vietiin. Nyt on sitten ongelma, kun en saa pankista rahaa ennen kuin uudet henkkarit on toimitettu. Pitäisi ruokaa ja hygieniatarvikkeita saada loppukuuksi”, **Veli-Pekaksi** esittäytyvä mies kertoo.

”Tunsitko ryöstäjiä? Olitko päihtynyt?”, Sami kyselee ja tekee samalla muistiinpanoja.

Hetken keskusteltuaan ja asioita selvitettyään Sami päätyy kirjoittamaan Veli-Pekalle kolmenkymmenen euron ostosoituksen tämän lähimpään ruokakauppaan. Veli-Pekka on hieman hädissään, koska ostosoituksella asioidessakin tarvitaan periaatteessa henkilöllisyystodistus.

”Kirjoitin siihen, että asiakas on tunnistettu täällä vastaanotolla”, Sami rauhoittelee.

”Vähän huonoja juttuja on tapahtunut alkoholin takia. Haluaisin perustyön ja jaksamista elämään, ihan tavallisia asioita”, Veli-Pekka miettii ennen pois lähtöään.

Mikä natsi sinäkin oot?

Sami on saanut myös sairaanhoitajan koulutuksen ja työskennellyt aikoinaan päihderiippuvaisten hoitoyksiköissä Helsingissä. Aikaisempi tausta on vahvuus nykyisessä työssä, jossa Samin vastuualueelle kuuluvat muun muassa päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivät asiakkaat.

”Tämä vaatii silmää ja rohkeutta puuttua asioihin. Olen välillä ohjannut asiakkaita myös hoitoon.”

Väkivallan uhkaa Sami ei ole työssään kokenut, verbaalista uhkailua kylläkin.

”Mikä natsi sinäkin oikein oot? Täällä vain rahakirstun päällä istut. Tuollai-

sia kommentteja on saanut kuulla joitakin kertoja.”

Vaikka asiakkaat välillä kimmastuvat ja reklamoivat, diakoniatyöntekijän juttusille riittää tulijoita. Monelle se kontakti voi olla viimeinen oljenkorsi.

”Ihmiset vähän arkailevat ryhmätaapaamisia, mutta yksityisille vastaanotoille ja kotikäynneille olisi kysyntää enemmän kuin niitä ehtii tehdä.”

Matkailu avartaa

Vastaanoton jälkeen Sami pistäytyy Männistön asukastuvalla hakemassa lainassa olleita ruoka-astioita.

”Meillä jää joskus kirkon tilaisuuksista ruokaa tähteeksi ja tuomme sitä tänne asukastuvalle tarjottavaksi.”

Niin kiire ei ole, etteikö Sami ehtisi hetkeksi istumaan vakiokävijöiden kahvipöytään kuulumisia vaihtamaan.

Seuraavaksi auton nokka suuntaa

KUVAT: TULIA HYTTINEN

kohti Likolahden asumisyksikköä. Se on ikääntyville alkoholiongelmista kärsiville miehille tarkoitettu asuinyhteisö, jossa on tällä hetkellä kymmenen asukasta. Yksi heistä on **Mare**. Hän muistelee asuneensa Likolahdessa jo reilusti yli kymmenen vuotta.

”Välillä vain olen kämppiä vaihtanut, kun entisiä on remontoitu. Mutta matkailu avartaa”, mies myhäilee.

Samin kanssa Mare kertoo olevansa jo pitkäaikainen tuttu. Tällä käynnillä Mare haluaa näyttää Samille kättään, joka on turvonnut pienen kotitapaturman seurauksena. Sairaanhoitajan taidoille on taas kysyntää.

Huumori yhdistää

Tänään Samilla on ohjelmassa myös kotikäynti **Eevan** luona.

”Ihanaa että tulit! On ollut jo kova ikävä, kun ei olla koko kesänä tavattu”, Eeva huudahtaa ja kapsahtaa halaamaan Samia.

Eeva on stressaantunut tulevan putkiremontin takia. Pakkaaminen on iso ja kivulias ponnistus. Vuosia sitten työtapa-
turmassa vaurioitunut kroppa ei meinaa sitä kestää.

”Olisikohan seurakunnalla vuokrata asuntoa remontin ajaksi? Entä löytyisikö pakettiautoa muuttoon?”, Eeva kyselee.

”Pakettiauto saattaa hyvinkin järjestyä. Asuntoasiaa minun pitää selvittää, että onko mitään vapaana”, Sami vastaa.

Eeva intoutuu kertomaan elämäntarinaansa. Viimeisimpiä vuosia on varjostanut sairastaminen.

”Olen nyt kuusi vuotta tapellut tämän työtapa-
turma-asian kanssa. Kärsin kovista kivuista ja joudun käyttämään vahvoja kipulääkkeitä. Tässä revohkassa on mennyt mielenterveyskin, masennus on välillä vienyt mustiin syövereihin.”

Pientä valoa pimeyteen toi se, kun Eevalle viimein alkuvuodesta myönnettiin työkyvyttömyyseläke.

”Syvissä vesissä on uitu. Sami on kyllä ollut tärkeä tukipilari ja pitänyt pinnalla. Tuntuu, että seurakunnan taholta minun hätäni viimein otettiin vakavasti.”

Puolentoista tunnin kotikäyntiin mahtuu niin kyyneliä kuin nauruakin.

”Meillä käy Samin kanssa tuo huumori hyvin yksin. Hän ymmärtää minun juttujani”, Eeva nauraa.

Paranemisen tiellä

Päivän aikana Sami juttelee puhelimesa asiakkaansa **Hanna-Marin** kanssa. Tai tarkalleen ottaen hän on entinen asiakas. Nyt Hanna-Marilla menee elämässään jo melkoisen mukavasti.

”Raittiutta on takana vuosi ja neljä kuukautta. Olen myös päässyt taas kiinni työelämään, osa-aikaisesti näin alkuun. Sain juomisen takia potkut vakituisesta työstä. Itse koen ne pikemminkin onnenpotkuiksi – minun oli pakko herätä ja hakea apua.”

Hanna-Mari kertoo olevansa siinä mielessä epätyypillinen alkoholisti, että hän maistoi väkijuomia ensimmäisen kerran vasta 18-vuotiaana.

”Mutta jäin heti koukuun ja juomisesta tuli ainoa keino rentoutua.”

Potkujen jälkeen Hanna-Mari oli valmis ottamaan vastaan kaiken mahdollisen avun. Erilaisten vertaistukiryhmien ohella hän turvautui myös omaan seurakuntaansa.

”Samilta ja hänen kollegaltaan **Anne-Mari Mertaselta** sain paljon keskusteluapua. Tiedän, että heihin voin milloin tahansa ottaa yhteyttä – myös silloin, kun menee hyvin.”

HELI HARING

KIRKKOSUUNNISTUS

toi rennosti Sanan äärelle

Kirkkoon mahtui ääntä ja vilskettä, kun perheet ratkoivat suunnistusrastien tehtäviä Maaningalla.

Keltaisen puukirkon ristikkoikkunoista loistaa valo. Salissa istuu vajaa parikymmentä seurakuntalaista kuulemassa Maaningan alueen nuorisotyönohjaaja **Heli Kyhyräisen** lukemia psalmeja. Sitten rukoillaan yhdessä Taivaan Isän siunausta alkamaisillaan olevalle kirkkosuunnistukselle.

”Eräs aluevastuutyöryhmämme jäsen pohti, että olisi kiva järjestää perheiden iltarastit. Eksimme, että kirkossa tapahtuva kuvasuunnistus voisi olla mielenkiintoinen toteuttaa”, Kyhyräinen kertoo.

Ensin pohdittiin, josko rasteille otettaisiin mukaan myös hautausmaa, mutta tapahtuman järjestämiseen käytettävän melko lyhyen ajan vuoksi päädyttiin lopulta rajaamaan suunnistusalue kirkkoon.

Helpot rastit

Rukouksen jälkeen Kyhyräinen jakoi jokaiselle perheelle oman aloitusrastinsa, mistä löytyi ensimmäinen kuva ja tehtävä. Kuvan tarkoituksena oli johdattaa suunnistaja seuraavalle rastille. 7-vuotias **Aada Paananen** aloitti suunnistuksen kirkon etuosasta, 1700-luvulta peräisin olevan kastemaljan luota. Yhdessä äitinsä, **Anne Mäenpään** kanssa luettiin ensimmäinen tehtävä. Tehtävänä oli miettiä, mitä nimivaihtoehtoja rastille tulevalle perheellä oli vastasyntyvälle tai jo syntyneelle lapselleen. Jo ensimmäisen rastin kohdalla Aada uskalsi arvioida, että kaikki seitsemän rastia tulisivat löytymään helposti, sillä Maaningan kirkko oli hänelle tuttu paikka.

”Käyn seurakunnan kuorossa ja askartelukerhossa. Kuvasuunnistus on minulle tuttua, sillä meillä on ollut tätä koulussa”, Aada jutteli.

Rentoa tunnelmaa

Suunnistamassa mukana oli myös Kallaveden seurakunnan pappi **Raija Jokela**.

AADA Paananen, 7, aloitti suunnistuksen 1700-luvulta olevan kastemaljan luota.

MAIJU KORHONEN

Hän kertoi, että vastaavanlaista suunnistusta on ollut aikaisemmin myös lisälmen Pyhän Ristin kirkossa.

”Siellä on ollut myös kirkkorottia ja -hiiriä, joiden tehtävänä on ollut opastaa kirkossa kävijöitä. Myös Maaningalla on ollut omat kirkkokiirensä.”

Tänä iltana kirkkokiiret ja -rotat pysivät kuitenkin piilossa. Kirkossa kiertelevät lapset tuntuivat tietävän ilman opastustakin, mistä rastit löytyvät. Niin myös

ONNI Leskinen, 8, ja äiti Heli Virkkunen suunnittelivat yhdessä kirkkomaalausta.

MAIJU KORHONEN

Onni Leskinen, 8, joka maalasi parhailaan omaa kirkkomaalaustaan kirkon käytävälle perustetussa maalauspisteessä. Hän oli tullut suunnistamaan yhdessä äitinsä **Heli Virkkusen** kanssa. Tehtävä oli epäilemättä saanut innoituksensa Maaningan kirkon komeasta kattomaa-lauksesta. Yläpuolella avautuvan ympyränmuotoisen teoksen arvellaan olevan 1700–1800-luvuilla eläneen kirkkomaalari **Mikael Toppeliuksen** käsialaa.

”Rennot tapahtumat ovat tervetulleita, sillä lapset jaksavat olla paremmin näissä. Toivoisin, että ihmiset osallistuisivat aktiivisemmin”, Virkkunen sanoi.

”Tällainen tapahtuma kertoo seurakuntalaisille, että kirkossa ei välttämättä tarvitse olla hiljaa”, Kyhyräinen myötäili.

MAIJU KORHONEN

KOLUMNI

Tomua

Yötaivaalla voi paljain silmin nähdä parituhatta tähteä, joka on murto-osa niiden todellisesta määrästä. Niitä arvioidaan olevan niin paljon, että luvussa on ykkösen perässä 24 nollaa. Maapallomme kiertää itseään yli sata kertaa suurempaa aurinkoa. Se taas on kirpun kokoinen verrattuna linnunratamme keskellä möllöttävään mustaan aukkoon.

Mikä on minun paikkani tässä kaikessa? Suurten unelmieni ja tärkeäntuntuisten tehtävieni keskellä olen vain yksi miljardeista tärkeivistä unelmoijista. Tomuhiukkastakin pienempi palanen käsittämättömän

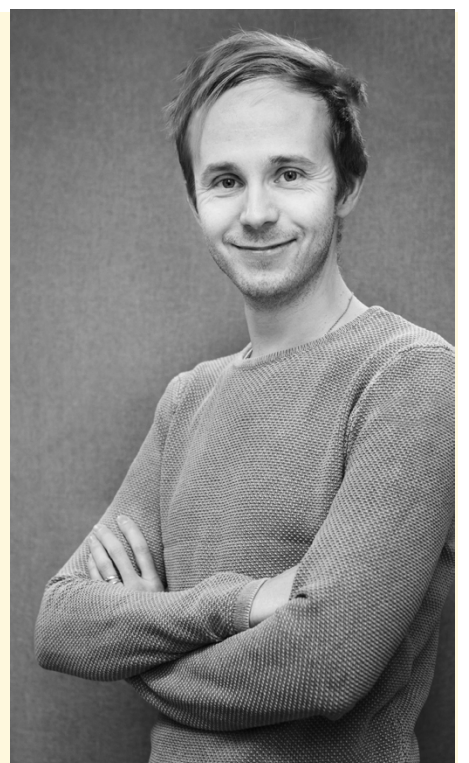
suurella kokonaisuudessa. Sukupolvesta toiseen rakastumme ja vihas-tumme, riitelemme ja sovimme. Ilon ja surun aiheet tulevat itse kunkin kohdalle vuorollaan.

Ei mitään uutta auringon alla ja silti minullakin on paikkani muiden kaltaisten mitättömyyksien rinnalla. Jokaisessa meissä on kyky pitää huolta toisistamme ja osoittaa rakkautta eri tavoin. Meillä on myös taito soveltaa historian saatossa omaksuttua viisautta ja kyky käyttää voimavarojamme yhdessä. Ihmisen pohjaton uteliaisuus saa uudet sukupolvet tekemään uusia havaintoja, jotka kääntävät opitut totuudet nurinniskoin. Vuosituhansi-

en saatossa olemme ottaneet haltuun yhä uusia asioita. Elämme kuin kollektiivista sukupolvet ylittävää lapsuutta, jossa uudet oivallukset tuovat aina mukanaan liudan uusia kysymyksiä ja kasvattavat janoamme ottaa seuraava kehitysharppaus.

Jumalan suuruus näkyy minulle siinä, että olen niin pieni. Siinä, että Hän on sallinut juuri minun ja sinun syntyä ohikiitäväksi hetkeksi ihmettelemään tätä kaikkea ja kantamaan kortemme kekoon. Kun kohotan katseeni yötaivaalle, voin vain hyväksyä tomuhiukkasen kokoisen paikkani kokonaisuudessa ja uskoa.

MATTI HALMETVAARA

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Alma Linnea Hytönen, Aini Liina-Maria Halonen, Nea Iines Korhonen, Oliver Eemeli Korhonen, Minja Oona Emilia Lång

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jarno Petteri Toivonen ja Riina Hannele Tertsunen

KUOLLEET

Eino Henrik Piippo 77, Jari Sakari Korkalainen 54, Hannu Heikki Antero Korhonen 68, Sirkka Liisa Vaittinen 75, Iida Karoliina Timonen 90, Raili Annikki Mattlar 87, Timo Kalevi Julkunen 84, Pentti Antero Savolainen 76, Elsa Birgitta Rossinen 93

ALAVA

KASTETUT

Ilona Aino Lovisa Vainikainen, Arvi Heikki Laitinen, Neea Emilia Sadehelmi Väisänen, Hilma Anna Inkeri Valjus, Venla Viola Härkönen, Sulo Johannes Kauppinen, Onni Tuomas Oliver Lappalainen, Vivian Alise Ilona Husso, Luukas Heimo Joakim Nivala, Pihla Maria Raninen, Elle Alisa Heikkinen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Tuomas Tomi Tapani Moilanen ja Sanna Marika Salmela

KUOLLEET

Matti Juhani Inkinen 73, Laina Eliina Heiskanen 90, Pentti Kustaa Immonen 90, Evelina Erica Laakso 27, Markku Olavi Puustinen 63, Aino Kaarina Taskinen 85, Mika Petteri Paananen 45, Jouko Matti Kiminki 60, Ville Olavi Hättinen 67, Pentti Juhani Karppinen 86, Pentti Juhani Leskinen 68, Pentti Johannes Kraft 84, Antti Ensio Koponen 80, Heli Inkeri Elisabet Luhtala 73

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Enja Esra Evelia Kemiläinen, Nilsiä; Ilona Helmi Amelia Pitkänen, Riistavesi; Leo Pekka Olavi Voutilainen, Riistavesi; Aaron Leo Viljami Hallikainen, Västinniemi; Vili Benjamin Keinänen, Tuusniemi; Riina Aurora Hannele Vesterinen, Kaavi; Aaron Olavi Lipponen, Nilsiä; Valtti Eerik Otava Räsänen, Kaavi; Veeti Samuli Kärkkäinen, Muuruvesi

KUOLLEET

Aino Ester Räsänen 93, Kaavi; Kalle Aukusti Soininen 89, Muuruvesi; Hilma Maria Sinikka

Ahonen 79, Nilsiä; Maire Helena Hentilä 61, Nilsiä; Vieno Johanna Ahonen 83, Nilsiä; Jaakko Petter Tuovinen 90, Juankoski; Leo Kristian Virrantalo 89, Kaavi; Helvi Maija Kaisa Asikainen 91, Tuusniemi; Eino Aatami Tapani Keinänen 78, Säyneinen; Toini Elviira Heikkinen 89, Nilsiä; Katri Maria Sutinen 94, Nilsiä; Sakari Räsänen 93, Riistavesi; Aune Kaarina Savolainen 86, Vehmersalmi; Anni Maria Savolainen 91, Kaavi; Sirkka Marketta Kattainen 71, Säyneinen; Terttu Kaarina Ihanus 87, Kaavi; Katri Annikki Kuuva 85, Nilsiä; Sirkka Liisa Hakkarainen 86, Juankoski; Paavo Henrik Hakkarainen 65, Kaavi; Veijo Antero Apell 89, Nilsiä; Pekka Ensio Juutinen 56, Nilsiä; Sylvi Ester Hartikainen 91, Tuusniemi; Helge Gunnar Hakkarainen 90, Juankoski; Toini Annikki Hiltunen 84, Kaavi

KALLAVESI

KASTETUT

Matteo Enzo Antero Strengell, Juho Matti Eemil Eskelinen, Tony Mikael Apajamies, Niki Pyry Petteri Kovero, Martta Silja Sylvia Airaksinen, Konsta Elmeri Kauranen, Minttu Eveliina Pehkonen, Olivia Vilhelmiina Vainionpää, Aida Ciia Emelina Timonen, Kasper Oskari Varonen, Aada Elli Maria Taskinen, Ellen Kaarina Elisabeth Bäckman, Helmi Eeva Onerva Jakola, Vanessa Anna Amanda Kamunen, Iikka Juhani Jonninen, Seela Iiris Hirvonen, Erkkä-Pekka Eelis Seppänen, Iisa Hilla Ilona Moilanen, Aino Helvi Elina Lehtoranta, Eino Matti Juhani Hyttinen, Seela Livia Marttinen, Setriina Isla Serafiina Aholainen, Sisu Urho Olavi Ovaskainen, Roni Samuel Niskanen, Maisa Karoliina Toivanen, Erika Aleksandra Nordqvist, Eino Emil Oskari Räsänen, Nooa Oliver Rönkkö, Peetu Eero Tapio Tirronen, Veikko Tapio Antikainen, Ronja Anni-Matleena Lyyra, Viljami Eemil Koivula

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Paavo Taneli Kamunen ja Riikka Eveliina Väisänen

KUOLLEET

Mimmi Katri Lytter 98, Laina Karttunen 90, Aino Mirjam Kerkkä 91, Janne Petteri Rissanen 41, Sirke Miina Nyyssönen 83, Kari Kullervo Kuhmonen 74, Pertti Johannes Eskelinen 80, Jyrki Juhani Luukkonen 66, Antti Olavi Lappalainen 32, Pentti Olavi Kohonen 84, Esko Sakari Mönkkönen 70, Eero Juhani Keinänen 28, Piitu Iida Ilona Karppa 1 kk, Lauri Tapio Viljajarju 75, Irja Tikkanen 93, Kaija Mirjami Vainikainen 67, Ritva Anneli Nykänen 73, Eino Veli Immonen 65, Vesa Arijoutsu Hartikainen 83, Jouko Kalevi Miettinen 73, Arja Tellervo Hyttinen 52

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Iida Kristiina Mähönen, Nella Emilia Pöntynen, Iida Anna Alexandra Silvast, Nooa Aleksanteri Hieta, Leo Esko Fenix Luostarinen, Jasmin Isabella Lonka, Emma Kaisa Ollintytär Kosonen, Robin Noel Daniel Hartikainen

KUOLLEET

Ester Miettinen 94, Lauri Olavi Heikkinen 62, Reijo Erkki Olavi Kärkiö 74, Paavo Vesa Antero Järvisalo 84, Sirkka Elina Räsänen 87, Arvo Tapio Kastikainen 84, Esko Johannes Mahlberg 67, Aune Vilma Pirkkanen 90, Kalle Martti Härkönen 75, Ulla Riitta Tukiainen 63, Heikki Toivo Petteri Viljakainen 78, Seppo Mikael Hytinkoski 81

PUIJO

KASTETUT

Ella Aada Johanna Koivistoinen, Eemil Matias Kimpimäki, Pinja Amanda Kananen, Aamos Nikolai Saari, Jussi Pekka Sakari Savinen, Peppi Eden Linnea Pirskanen, Tuure Iisakki Aho, Vertti Voitto Akseli Koivula, Jennica Ida Evelina Kivistö, Tyyne Hilja Mariia Pasanen, Viivi Alissa Okkonen, Iita Ilona Tyrväinen

KUOLLEET

Impi Kyllikki Tuppurainen 86, Kaisa Ilona Konttinen 96, Selma Toini Tellervo Korhonen 92

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Peetu Eemeli Säisä, Eetu Matias Pekkonen, Emma Anna Elisabeth Ihalainen, Voitto Veli Vihtori Paldanius, Maiju Iiris Elina Horttanainen, Elviira Hanna Vuokko Onnela, Rico Julius Puustinen, Elmo Viljam Möttönen, Enna Helena Möttönen, Iris Eleanor Heide, Telma Kerttu Valeria Kinnunen, Jooa Aaro Juhani Törrönen, Seela Hilda Isella Salonen

KUOLLEET

Martta Vappu Rautiainen 86, Eeva Iiris Mononen 88, Kerttu Korhonen 92, Auli Helena Paasisalo 69, Terho Aulis Hyvärinen 90, Anja Elli Lampinen 80, Terttu Inkeri Mara 87, Markku Tapani Nykänen 67, Liisa Irene Ruotsalainen 84, Asko Kalervo Taskinen 56, Erkki Olavi Hiltunen 89

Twaarna

KUN EPÄOLENNAINEN putoaa pois, jää jäljelle runko, Kristus. Uskon kautta olemme oksia tässä rungossa. Armo saa lehdet jälleen kasvamaan.

VANTAANKOSKEN SEURAKUNTA 21.10.

SANALLISTA

Kahden valtakunnan kansalaisena

Matt. 17: 24-27

Kun he saapuivat Kapernaumiin, tuli Pietarin luo temppeliveron kantajia, jotka sanoivat: ”Kai teidän opettajanne maksaa temppeliveroa?” ”Maksaa kyllä”, hän vastasi. Kun hän meni sisälle taloon, Jeesus ehätti kysymään: ”Mitä mieltä olet, Simon? Keiltä tämän maailman kuninkaat perivät tullia ja veroa, omilta lapsiltaan vai vierailta?” ”Vierailta”, vastasi Pietari. Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Lapset ovat siis vapaat. Mutta miksi suotta suututtaisimme heidät? Mene järvelle ja heitä onki veteen. Ota ensimmäinen kala, jonka vedät ylös, ja avaa sen suu. Siellä on hopearaha. Ota se ja maksa heille sekä minun että itsesi puolesta.”

Jumalan lapset ovat vapaita

Pietarilla on taas vastaus valmiina. Muutama yksityiskohta mietityttää. Miksihän veronkantajat eivät kysyneet suoraan Jeesukselta? Ja Pietari valehtelee Jeesuksen puolesta: kummaltakin oli maksu maksamatta. Pelkäsikö Pietari Jeesuksen paljastumista ja sen seurauksia?

Jeesus opettaa lasten vapaudesta - vastaavasta, mikä kuninkaan lapsilla oli tulleista ja veroista. Jeesus erityisesti ja Pietarikin ovat sen Jumalan poikia, jonka temppeliin vero kerättiin. Siksi he ovat siitä vapaita. Silti rauhan takia Jeesus pyysi Pietaria maksamaan. Onkikalan suusta löytyi juuri sopiva kolikko kahden miehen veroihin.

Jumalanpalveluskuluihin käytetyn veron juuret ovat Mooseksen laissa määrättyssä lunastusmaksussa ”vakuutena siitä, että teidän henkenne on lunastettu” (2. Moos. 30:16). Oman sovituskuolemansa ymmärtämistäkö Jeesus tälläkin opetuksellaan valmisteli? Hän on kaikkien temppelivero ja lunastusmaksu ikuiseen elämään. Siksi Jumalan lapset ovat vapaita, jo nyt. Mistä sinä tänään kaipaat vapautta?

ANNA VÄÄTÄINEN
ROVASTIKUNTAPASTORI
ALAVAN SEURAKUNTA

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisäimien kaiverukset
ja kivien entisöinnit

APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset sekä
erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

KOTISIIVOUSPALVELUT
ammattitaitoa kotisi parhaaksi

talousasema.fi
0440-769 670

KOTITALOUS
VAH 50 %

YKS.SOS.PAL
TUOTTAJA

Tietokoneapu

**Kotitalous-
vähennys 45%**

www.orden.fi
040 5844 045

KAIKKEA KIVAA
KOTIIN

WWW.KEITTITUNING.FI

Sähköasennus
Hannu Tuomainen
Puh. 050 553 8767

info@sahkoasennusht.fi
www.sahkoasennusht.fi

Mainosmyynti
Eine Kotamaa
050 315 5849

eine.kotamaa@slpmedia.fi

Seuraava julkaisupäivä 28.11.,
varaukset 14.11. mennessä.

• **HAUTAKIVET**
• **KAIVERUKSET**
• **KULTAUKSET**
• **ENTISÖINTITYÖT**
• **KIVILYHDYT**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puijonkivi.fi

HAUTAKIVET
LISÄKAIVERUKSET
sekä kaikki kivialan palvelut

KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI
• 1989 •

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

• **Matot**
• **Vuodevaatteet** • ym.

PYYKKISATAMA
Pesula

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

Parasta paikallista palvelua

Pyydä tarjous täydenpalvelun
hautajaisjärjestelyistä.

KOIVUMÄEN
KARTANO
Koivumäenkuja 18
017 361 4291
www.koivumaenkartano.com

KUOPION
HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN
Savonkatu 24
017 261 3686
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Lähde
rauhassa.

Anna
perinnöksi
toivoa.

Suuri tai pieni
testamenttilahjoituksesi on
mukana pitkäjänteisessä
työssämme toivon, uskon ja
lähimmäisenrakkauden puolesta.

Tilaa ilmainen testamenttioppaamme:
suomenlahetykseura.fi/testamentti

SNELLMAN
kesäyliopisto
—Ympäri vuoden

Haluatko kehittää ja vahvistaa työyhteisöäsi?
Haaveiletko uudesta urasta?

VOIMAVARAKESKEINEN
TYÖNOHJAAJAKOULUTUS
(60 op) 2019-2021 Kuopiossa

Haku on käynnissä ja se päättyy 8.1.2019.
Varmista mukaansäätösi!

snellmankesayliopisto.fi
asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi | 044 746 2840

Eni Amadu oppi lukemaan nelikymppisenä

Mikael Agricola loi pohjan suomen kirjakielle, kansanopetukselle sekä lukutaidolle kääntäessään Uuden testamentin suomeksi. Kuten Agricolan Suomessa, myös nykyisen raamatunkäännöstyön seurauksena kansat saavat kirjakielen ja oppivat lukemaan.

Hitaasti kirjain kerrallaan malawilainen **Eni Amadu** kirjoittaa nimeään paperiin. Hän on vasta pari kuukautta sitten oppinut pitämään kynää kädessä. Kun oma nimi on paperissa, suun valtaa leveä hymy.

”Osaan kirjoittaa nimeni. Tunnen itseni täysivaltaiseksi ihmiseksi”, Eni Amadu sanoo.

Luku- ja kirjoitustaito ovat Enille unelmien täyttymys. Vielä vähän aikaa sitten hänen allekirjoituksensa virallisissa papereissa oli sormenjälki.

Eni kuuluu jaokansa, joka sai omakielisen Raamatun vuonna 2014. Lukutaidottomuus on kuin eläisi vieraan kielen keskellä. Lukutaidoton ihminen on herkästi huijattavissa, koska ei tiedä, mitä allekirjoittaa.

”Ennen olin pimeydessä kuin sokea ihminen. Nyt minä näen.”

Keino köyhyyttä vastaan

Lukutaitotyö on ratkaiseva keino kamppailussa maailmanlaajuis-

ta epätasa-arvoa ja köyhyyttä vastaan.

Eni Amadu on 39-vuotias seitsemän lapsen yksinhuoltajaäiti, joka tienaa alle euron päivässä.

Vain 55 prosenttia malawilaisista naisista on lukutaitoisia. Eni olisi halunnut päästä lapsena kouluun, mutta perheellä ei ollut varaa koulumaksuihin.

”Harmitti, kun kaverini menivät kouluun, mutta minä en päässyt. Häpesin itseäni heidän seurassaan.”

Kun Eni kuuli, että kylässä alkaa lukutaitoryhmä, hän ilmoittautui heti mukaan.

Opiskelu vaatii sitkeyttä

Kun lukutaitoluokka kokoontuu iltapäivällä, naiset ovat jo hakeneet kaivosta vettä, etsineet polttopuita, valmistaneet ruuan, tiskanneet ja pesseet pyykkiä. Vaatii itseänsä tarmoa koulukirjoihin.

Eni toivoo, että lapset voisivat käydä koulua. Koulu on ilmainen, mutta koulupuku on monelle perheelle liian kallis.

Enin suurimpana unelmana on saada töitä. Lukutaitoisena hänellä on siihen hyvät mahdollisuudet.

Naisten lukutaito mahdollistaa kylän kehityksen. Lukutaitoiset harvemmin lähtevät muualle. He hyödyntävät omaa kyläänsä taidollaan.

KATRI SAARELA

Tiesitkö?

- Suomalaiset saivat kirjakielen ja oppivat lukemaan Mikael Agricolan raamatunkäännöstyön seurauksena.
- Maailmassa on edelleen 750 miljoonaa lukutaidotonta aikuista.
- Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelman avulla 20 000 naista oppii lukemaan. Ohjelma ulottuu 16 vähemmistö-kielille Etiopiassa, Keniassa, Malawissa ja Tansaniassa.

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45, p. 046 921 4720, JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoimena 24/7 osoitteessa linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

OPERATIO JOULUN LAPSI

TEE LAHJASI EUROOPAN
KÖYHIMMILLE LAPSILLE

KATSO LISÄTIEDOT JA PALAUTUSPISTEET
WWW.JOULUNLAPSI.FI

(09) 856 74 988
joulunlapsi@palmos.fi

KIRJALLISTA

Sisällissodan ääniä. Kaikuja punaiselta ja valkoiselta puolelta. Toim. Juri Nummelin. Art House. 2018. 262 s.

Puolesta ja vastaan

JURI NUMMELIN, ahkera kirjallisuushenkilö, joka tekee synteesiä milloin sarjakuvan milloin elokuvan historiasta, on koonnut erilaisia vuoden 1918 jälkimaininkeiteksistä kirjaksi. Se sisältää oman aatteen julistuksia, sisällissodan tapahtumien innoittamien kaunokirjallisten esitysten otteita ja onpa mukana autenttista päiväkirjaa vankileiriltäkin. Kirjoittajina ovat kirjailijoista mm. **Juhani Aho**, **Ilmari Kianto**, **F.E.Sillanpää** ja **Maiju Lassila**. Poliittisia vallankäyttäjää edustavat sellaiset nimet kuin **Lenin** ja **Mannerheim**.

Tällaisten kirjojen tärkeintä antia on se, että niiden avulla

saa kirjavinkkejä jo vuosikymmeniä sitten unohtuneista teoksista. Itselleni kiinnostavin oli näyte **Hilja Haahden** romaanista *Todistaja* (1921), joka kuvaa Karjalassa sijaitsevan pikkukaupungin pastorin traagista kohtaloa punakaartin käsissä. Uskonmiehen pasifismi joutuu koetukselle, niin ennen sisällissotaa kuin sen taisteluissa. Toista maata on teologi **Antti J. Pietilä**. Hän toteaa rohkeasti: ”Suuri on todella sosialistijohtajain edesvastuu Suomen kansan sielun myrkyttämisestä.”

TERHI LAITINEN

LEENA LAULAA mielellään yhdessä porukan kanssa.

Virret valtasivat Männistön kapakan

Ravintola Ampiaisen hämärässä valaistuksessa vallitsee lämmin tunnelma. Viime vuonna ensimmäistä kertaa Lutherin juhluvuoden kunniaksi järjestetty Virsi Goes Kapakka -tapahtuma järjestetään tänä vuonna uudelleen edellisvuodelta saadun hyvän palautteen vuoksi.

”Uskon, että monelle ihmiselle on rennompaa ja helpompaa tulla laulamaan virsiä kapakkaan kuin kirkkoon”, Männistön seurakunnan pappi **Heikki Hyvärinen** pohtii.

Tänä vuonna yhteislaulutilaisuus on siitä erilainen, että nyt yleisö pääsee vaikuttamaan ohjelmistoon toivomalla kanttori **Heikki Monoselta** suosikkivirsiään yhdessä laulettaviksi. Hyvärinen kertoo esitysten välissä kiinnostavaa taustatietoa lauluista ja niiden historiasta. Selviää, että kapakka on yllättäen melko luonteva paikka laulaa virsiä.

”Saksassa tehtiin aikoinaan virsiä kansanlaulujen säveliin. Niitä sitten laulettiin muun muassa Lutherin johdolla tällaisissa kapakoissa.”

Merkittävä virsi

Baaritiskillä seisoo väkeä virsikirjoja käsissään. Yksi laulajista on **Eeva-Liisa Niskanen**, joka on tullut Ampiaiseen yhdessä miesystävänsä kanssa.

”Pidän kovasti kirkon ajatuksesta tulla tällä tavalla lähelle ihmistä ja tavoittaa samalla myös heitä, jotka eivät kirkossa käy.”

Hyvärinen kysyy taas toivetta ja Niskanen vastaa *Kaiken hyvän antaja*, 818.

”Tytärtäni hääpäivä on 18.8. Sanat koskettavat niin tyttärentäni kuin minuakin muun muassa siksi,

että elimme tyttärentäni kanssa kahdestaan 18 vuotta”, Niskanen perustelee valintaansa.

Tämäniltainen Virsi Goes Kapakka on hänelle ensimmäinen laatuaan. Edellisvuonna järjestetty laulutilaisuus meni ohi. Sen sijaan Kauneimmassa Joululauluissa hän on käynyt sisarensa kanssa arviolta kymmenkunta vuotta.

”Joululauluista alkaa jouluun hiljentyminen.”

Yhtä joukon kanssa

Vähän sivummalla pöydän ääressä istuu **Leena**. Myös hän on käynyt paljon Kauneimmassa Joululauluissa, mutta Niskanen tavoin tämän syksyn Virsi Goes Kapakka on Leenallekin ensimmäinen kerta, missä virsiä pääsee laulamaan kapakassa elävän säestyksen johdolla. Hänellä on monia suosikkivirsiiä, mutta yksi toivotuimmista on tänäkin iltana laulettu *Kiitos sulle, Jumalani*.

”En laula virsiä yksinäni, mutta toisten mukana kyllä aina tilaisuuden tullen. Mielestäni minulla ei ole oikein lauluääntä.”

Tästä syystä Leena toivottaa yhteislaulutilaisuudet tervetulleiksi. Niissä on mahdollista sulautua massaan eikä kukaan kiinnitä yksittäiseen laulajaan sen suurempaa huomiota.

”Ja kun on muitakin laulajia, tunnen olevani yhtä joukon kanssa.”

Jostain kapakan hämäristä kuuluu Hyvärisen rauhallinen ääni.

”Lopuksi lauletaan vielä virsi numero 548 *Tule kanssani, Herra Jeesus*.”

MAIJU KORHONEN

LUKIJAN KUVA

Lähetä Lukijan kuva
kirkkojakoti@evl.fi

”NÄYTTÄÄ NIIN kanalinulta, mutta juurakko se vain on.”
Kuvan lähetti Marja-Sisko Aalto.

LUOTTAMUSHENKILÖ

Saattohoidossa

TUOSSA KAUNIISSA saattohoito-sanassa on monenlaisia puolia. Ajatus saattohoidosta saattaa säpsäyttää: siinäkö se sitten oli, jonkun elämän- tai elinkaari on lähenemässä loppuaan?

Tämän syksyn seurakuntavaalit ovat alkaneet vähän aneemisissa merkeissä. Ehdokaslistoja on ollut vaikea kasata ja aktiivisten ehdokaskandidaattien määrä on entisestään pudonnut. Vaaliteemoja on vaikea nostaa esille ja vaaliviestintä uhkaa hukkaa muiden viestien alle.

Eläkö kirkollinen demokratia saattohoitovaihettaan? Elää –ellemme tee asialle jotain.

Vielä jaksan kuitenkin uskoa, että saattohoitouhan alta voidaan nousta elämään ja kukoistukseen. Nyt on aika entisestään avata keskustelua. On aika siirtyä uuvuttavasta vastakkainasettelusta yhteisen perustan rakentamiseen. On käännettävä katse erottavista tekijöistä yhdistäviin tekijöihin.

Edelleen kirkolla on tärkeä viesti – viesti, joka yhdistää ja luo yhteyttä. Kirkko on edelleen, ja sen tulee olla, turvapaikka heikoimmille ja toivon tuoja sureville. Kirkko ei ole ennen muuta ”minun kirkkoni”. Se on meidän kirkkomme, yhteisö, joka sallii sisällään luomistyön monimuotoisuutta. Kirkko, joka rakastaa silloinkin, kun se ei ole kaikista yhtä mieltä.

Saattohoidosta puhutaan myös silloin, kun sinnikkäästä korjaamisesta huolimatta kiinteistö lähestyy tiensä päätä. Tilanteessa, jossa rakennusta ei enää kannata peruskorjata, mutta pienin fiksauksin elinkaarta voidaan vielä jatkaa. Jatkaa niin, että toiminta heikkenevissä olosuhteissa on vielä turvallista rakennuksessa työskenteleville ja siinä vieraileville.

Rakennusten osalta ”saattohoito” antaa aikaa uusien vaihtoehtojen kartoittamiseen ja toimintatapojen muovaamiseen.

Kiinteistöjen osalta on aika etsiä omistamisen sijaan uudenlaisia ratkaisuja. Sellaisia, jotka sisältävät ajatuksen monikäyttöisyydestä ja yhteistoiminnasta muiden tahojen kanssa.

Näiden kysymysten parissa me tulemme tulevalle vaalikaudella työskentelemään. Yhdessä etsimme ratkaisuja pulmiin – emme luo niitä.

REIJO LEINO

Yhteisen kirkkoneuvoston
puheenjohtaja

TUJJA HYTTINEN

MARJA-SISKO RAUTUKOSKI haaveilee Brasiliasta. "Sikäläinen värikkyyys ja lämpö viehättävät."

Varjosta VALOON

Kun Marja-Sisko Rautukoski tarttuu pensseliin ja ryhtyy maalaamaan, kaikki muu unohtuu. Myös ahdistus.

Luonto ja eläimet. Ne ovat **Rautukoskelle** henkireikä ja inspiraation lähde. Kotona Kuopion Rypysuolla kavereina ovat Edi-koira ja Pirkko-hamsteri.

"Varsinkin koira on niin rakas, että ilman sitä olisin jo varmaan monet kerrat lyönyt hanskat tiskiin", masennusta sairastanut Rautukoski kertoo.

Koirahahmo esiintyykin myös monissa Rautukosken maalauksissa, joita on syntynyt kunnioitettava määrä viimeisen vajaan kahdenkymmenen vuoden aikana.

"Innostuin maalaamisesta opiskellessani kuvataiteita Kuusamo-opistossa 2000-luvun alkupuolella. Se oli heti menoa. Huomasin, että maalatessa ahdistus katoaa jonnekin kauas."

Nyt Rautukoski on rohkaistunut pitämään elämänsä ensimmäisen näyttelyn. Hänen maalauksiaan on esillä Puijon kirkolla marraskuussa.

Henki hiuskarvan varassa

Rautukoski on syntyjään Lapinlahdelta. Siellä tapahtui myös onnettomuus, joka on vaikuttanut koko hänen myöhempään elämäänsä.

"Lähdin juoksemaan veljeni perään tien toiselle puolelle, kun auto tuli ja ajoi ylitseni. Olin tuolloin viisivuotias."

Onnettomuuden jälkeen Rautukoski oli kaksi viikkoa tajuttomana. Hänen piti opetella uudelleen kävelemään ja puhu-

maan. Pysyvänä vammana jäi vasemman puolen lievä halvaus ja epilepsia, joka puhkesi joitakin vuosia onnettomuuden jälkeen. Aikuisiällä alkaneen masennuksenkin on arveltu juontavan juurensa neurologiseen vammautumiseen.

"Olin onnettomuuden sattuessa vielä niin pieni, etten oikein edes muista sitä edeltävää aikaa. Sitä, millaista oli olla terve."

Onnettomuudesta johtuen Rautukoski ei ole ollut koskaan työelämässä. Silti hän ei ole katkeroitunut.

"En halua tuhlatella aikaani miettimällä, mitä kaikkea en pysty tekemään. Yritän pikemminkin iloita niistä asioista, joihin pystyn."

Paljon Rautukoski kokee myös saaneensa onnettomuuden myötä.

"Ajattelen niin, että ilman sitä en olisi tavannut niitä ihania ihmisiä, joihin nyt olen saanut tutustua."

Kiitos tästä päivästä

Ihme kyllä, lapsena sattunut onnettomuus ei ole jäänyt kummitelemaan Rautukosken mieleen.

"En ole koskaan edes nähnyt siihen liittyviä painajaisia. En myöskään osaa pelätä mitään."

Onnettomuutta on Rautukosken mielestä turha jäädä märehtimään.

"Se on tapahtunut tosiasia, jolle ei voi mitään vaikka kuinka miettisi ja surisi. Miksi siis käyttää energiaansa moiseen."

"Yksin asuvana ihmisenä tietysti välillä mietin, että kuinkahan minä milloin mistäkin asiasta selviän. Sitten jälkeenpäin olen aivan ihmeissäni, kun huomaan, että niinpä vain selvisin."

Rautukoski ei omien sanojensa mukaan ole aktiivinen kirkossa kävijä. Iltarukouksen hän sen sijaan yrittää aina päivän päätteeksi muistaa lausua.

"Yleensä kiitän siitä, että sain nähdä tämänkin päivän. Kiitän siitäkin, jos jonain päivänä ystävä tai sukulainen on pistäytynyt vierailulle."

Menneitä on turha murehtia, mutta tulevasta voi haaveilla. Rautukosken haaveena on asua vielä jossain vaiheessa pysyvästi Brasiliassa.

"Huonon hetken yllättäessä voin aina maalata ahdistuksen pois."

"Olen reissannut siellä paljon veljeni kanssa ja hänellä on suunnitelmissa muuttaa sinne. Minua viehättää se lämpö ja värikäs kulttuuri."

Masennus ei hallitse

Rautukoski kertoo, että maalaamisen palo on kausiluontoista. Välillä kun öisin ei saa unta, tulee otettua maalausväli-

neet esille ja tehtyä luonnoksia. Vaikka eläin- ja luontoaiheet ovat lähimpänä Rautukosken sydäntä, ei aina kuitenkaan voi etukäteen tietää, mitä syntyy.

"Sieltä voi tulla jotain ihan abstraktiakin. Jotkut eivät sellaisia tuotoksia välttämättä ymmärrä, mutta en enää välitä arvostelusta. Ennen jäin enemmänkin miettimään muiden mielipiteitä."

Rautukosken masennus on tällä hetkellä hyvin hallinnassa – kiitos maalaamisen.

"Jossain taustalla se vaikuttaa, mutta ei enää hallitse elämääni. Tiedän, että huonon hetken yllättäessä voin aina maalata ahdistuksen pois."

"Kerran näytin taulujani eräälle psykologille. Hänen mielestään oli hienoa, että käytän paljon värejä, se on hyvä merkki. Monella masentuneella kun kuulemma ainoa väri on musta."

Parantuneen mielialan lisäksi maalaaminen on auttanut myös fyysistä puolta.

"Vasen käteni toimii huonosti enkä pysty esimerkiksi piirtämään sillä. Sen sijaan vesivärimaalaus onnistuu. Olin aivan innoissani, kun huomasin, että se tosiaankin on mahdollista."

HELI HARING

Marja-Sisko Rautukosken EXIT-näyttely Puijon kirkolla 13.–18.11. Avoinna arkisin klo 9–15 ja muina aikoina tilaisuuksien yhteydessä.

KIRKKO & KOTI Vaaliliite

Ota liite
talteen!

Seurakuntavaalit 2018 Kuopion ja Siilinjärven seurakunnissa

Seurakuntavaalit.fi

uskoo

kuuntelee

toivoo

rakastaa

uudistuu

auttaa

minun kirkkoni

MINKÄLAINEN on sinun kirkkosi?

Vaaleissa valitut luottamushenkilöt tulevat linjaamaan kirkon tulevaisuutta. He päättävät siitä, millainen on tulevaisuuden kirkko, miten varoja kohdennetaan, keitä autetaan, missä ja miten. Seurakuntavaalit ovat edelleen ainoat valtakunnalliset vaalit, joissa jo 16-vuotiailla on äänioikeus.

Kun seurakunta on taloudellisesti itsenäinen, toimitetaan yhdet vaalit, joilla valitaan kirkkovaltuuston jäsenet. Kirkkovaltuusto johtaa itsenäisen seurakunnan toimintaa. Näin toimitaan Siilinjärvellä.

Kuopiossa seurakunnat kuuluvat seurakuntayhtymään, jolloin toimitetaan kahdet vaalit. Vaaleilla valitaan jäsenet seurakuntaneuvostoon, joka johtaa seurakunnan toimintaa, sekä yhteiseen kirkkovaltuustoon, joka johtaa seurakuntayhtymää. Molempia vaaleja varten on ehdokaslistat erikseen. Ehdokkaana voi olla molempiin tai vain toiseen.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää taloudesta

Kirkkovaltuusto on ylin päättävä elin sekä seurakuntayhtymässä että itsenäisessä seurakunnassa.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää muun muassa kirkollisveron suuruudesta, toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä kirkkojen rakentamisista ja korjaamisista sekä valitsee jäsenet yhteiseen kirkkoneuvostoon.

Syksyn seurakuntavaaleissa valittava valtuusto päättää tulevalla nelivuotisella toimikaudella ainakin seuraavista linjauksista Kuopion seurakuntayhtymässä: tulevaisuuden toiminnan painopisteet, mahdolliset rakennus- ja korjaushankkeet, jakopuolustet lähetyjärjestöjen määrärahoille ja diakoniselle avulle.

Seurakuntaneuvosto päättää alueen kehittämisestä

Seurakuntaneuvosto johtaa paikallisseurakunnan toimintaa ja edistää sen hengellistä elämää.

Se päättää niiden varojen käytöstä, jotka seurakunnalle osoitetaan seurakuntayhtymän talousarviossa.

Seuraavan neljän vuoden aikana valittavat luottamushenkilöt päättävät muun muassa resurssien käytöstä, toiminnan painopisteistä ja vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä alueella.

Äänestäminen on helppoa

Jokainen äänestää siinä seurakunnassa, jonka jäsen on. Kuopiossa, Siilinjärvellä ja muissa äänestysalueisiin jaetuissa seurakunnissa äänioikeutetuille postitetaan kotiin vaalikirje. Siinä äänestäjä saa ilmoit-

uksen äänioikeudesta ja vaali-esityksen, jossa kerrotaan äänestyspaikat ja esitellään vaaliehdokkaat. Äänestää voi joko ennakkoon 6.-10.11. tai varsinaisena vaalipäivänä 18.11.

Ennakkoon voi äänestää minkä tahansa seurakunnan äänestyspaikassa. Kotiseurakunnan ulkopuolella äänestäessään äänestäjän kannattaa omatoimisesti ottaa selvää ehdokkaista ja näiden numeroista, sillä äänestyspaikassa saat- taan olla esillä vain järjestävän seurakunnan ehdokaslistojen yhdistelmä. Kaikkien seurakuntien ehdokkaat löytyvät verkosta Seurakuntavaalit.fi-sivulta.

Äänestyspaikalle on otettava mukaan kuvallinen henkilölli-

syystodistus. Mahdollinen ilmoitus äänioikeudesta -kortti on myös hyvä olla mukana. Valkoisella lipulla äänestetään ehdokasta kirkkovaltuustoon, ja yhtymässä oranssilla lipulla äänestetään ehdokasta oman seurakunnan seurakuntaneuvostoon. Jos sama henkilö on ehdolla sekä kirkkovaltuustoon että seurakuntaneuvostoon, hänellä on kumpaan-kin eri äänestysnumerot ja erivi-ri- set vaaliliput.

Etkö tiedä ketä äänestäisit?

Vaalikone voi auttaa äänestäjää löytämään sopivan ehdokkaan. Listojen nimet eivät välttämättä

kerro paljoakaan ehdokkaiden tavoitteista ja taustoista. Kaikki ehdokkaat eivät valitettavasti ole vastanneet vaalikoneeseen.

Testaa, miten omat näkemykset sopivat yhteen vaalikoneeseen vastanneiden ehdokkaiden kanssa. Kysymykset käsittelevät olennaisia ajankohtaisia asioita liittyen luottamushenkilön tehtäviin, arvoihin ja kirkon suuntaan.

Ennakköäänestyspaikat löytyvät vaalikuulutuksesta sivulta 12 ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikat vaalikuulutuksesta sivulta 11. Tiedot löytyvät myös kotiin postitetuista vaaliesitteistä ja verkkosivuilta www.kuopion-seurakunnat.fi/vaalit

Vaalikoneesta POIMITTUA

91%

Seurakunnan tulee tavoitella erityisesti niitä, jotka eivät vielä ole seurakunnan toiminnassa mukana.

Vaalikone aukesi 8.10. Kuopion seurakuntien alueelta ehdokkaista vaalikoneeseen oli vastannut 12.10. mennessä 91 ehdokasta, joka on

noin 2/3 ehdokkaista. Vastaajien keski-ikä oli 50 vuotta. Enemmistö vastaajista oli miehiä, heitä oli hieman yli puolet.

Vastanneiden hengellisistä liikkeistä läheisimmäksi mainittiin herännäisyys 20,5 %, evankelisuus (SLEY, ELY) 9,6 % ja lestadiolaisuus 6,8 %.

Kysymykseen mitä puoluetta äänestäisi eduskuntavaaleissa nyt, sai eniten mainintoja Suomen Keskusta 18,1 %, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 16,9 % ja Kansallinen Kokoomus 15,7 %.

Valitsijayhdistyksistä eniten vaalikoneeseen olivat vastanneet

Kaikkien kirkko-, Kirkko keskellä kylää- ja Kristus kalliolle -raken- taiden ehdokkaat.

Oheassa on poimintoja Kuopion seurakuntien ehdokkaiden vaalikonevastauksista.

Tärkeimmäksi syyksi kuulua kirkkoon mainittiin lähimmäisenrakkaus ja elämänarvot 21,3 %. Kirkon toiminnassa vastaajille olivat tärkeimpiä kirkolliset toimitukset kuten kaste, häät ja hautajaiset 21,1 % sekä kirkon tekemä auttamistyö 19,2 %.

Ehdokkaat edistäisivät sitä, että seurakunta panostaisi eri ikäryhmille suunnattuun toimintaan 20,3

% ja heikompien auttamiseen 18,0 %.

Heidän mielestään seurakunnan tulee tavoitella erityisesti niitä, jotka eivät vielä ole seurakunnan toiminnassa mukana 90,9 %.

Kun seurakunnan talous heikenee 36,4 % vastaajista on valmiita luopumaan kiinteistöistä.

Seurakunnan resursseja tulisi suunnata erityisesti yksinäisten ja sairaiden auttamiseen 29,4 % ja perheiden tukemiseen kriiseissä 28,9 %.

Kirkon tulee jatkossakin tukea kaikkia turvapaikanhakijoita 76,7 %. Kirkon tulisi vihkiä avioliittoon

myös samaa sukupuolta olevat 54,5 %.

Kirkon tulee toimia edelläkävijänä oman toimintansa ilmasto- vaikutusten nopeassa pienentämisessä, tästä 50,6 % vastaajista on täysin samaan mieltä samoin kuin siitä, että kirkon tulee kaikessa toiminnassaan ottaa entistä paremmin huomioon sukupuolten tasa- arvo 82,4 %.

Siilinjärven ehdokkaiden vaalikonevastauksia poimittu vaaliliitteen sivulle 10.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokkaat

Sopuvaalit tulevat kyseeseen, kun hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhtä monta kuin varsinaisia jäseniä on toimielimeen valittavana. (kirkon vaalijärjestys 51 §). Tuomiokirkkoseurakunnassa on sopuvaalit seurakuntaneuvoston osalta, sen sijaan Kirkkovaltuustoon äänestetään ehdokkaista.

II ELÄVÄ SEURAKUNTA >

5
Eero Wetzell
ylikonstaapeli,
eläkeläinen

6
Liisa Karjalainen
kieltenopettaja,
eläkeläinen

7
Sakari Pääkkö
valtiotieteen kandidaatti,
opiskelija

8
Eija Vähälä
opetusneuvos

9
Eeva-Liisa Perki-Latvaniemi
toiminnanjohtaja

10
Maija Taskinen
pankinjohtaja,
eläkeläinen

11
Seppo Väätäinen
johtaja

12
Arja Päivinen
kiinteistönvälittäjä,
eläkeläinen

13
Iris Asikainen
sairaanhoitaja

14
Marko Rytönen
kaukolämpöasentaja,
opiskelija

15
Jarkko Husso
eläkeläinen

ALAVAN SEURAKUNTA

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokkaat

I KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA - SDP >

2
Sauli Paavilainen
johtava nuorisotyön-
ohjaaja

3
Jukka Pulkkinen
varatuomari,
kunnallisneuvos

4
Sylvi Kananen
kodinhoitaja,
herastuomari

5
Esko Koistinen
tekniikan lisensiaatti,
eläkeläinen

II KIRKON RAKENTAJAT >

6
Upi Heinonen
eläkeläinen,
ekonomi

7
Liisa Kiianlinna
ihmis oikeusjuristi

8
Kyösti Miettinen
terv.tiet. maisteri

9
Taisto Toppinen
rekisteripäällikkö, DI

III KOTIKIRKKO ALAVASSA >

10
Laura Lehtonen
varatuomari

IV VASTUUNKANTAJAT >

11
Sakari Kainulainen
lääkäri

12
Mirja Kontio
lehtori, fil.lis.

13
Matias Kuutti
KTK, teol.yo.

14
Sinikka Marttila
sairaanhoitaja,
eläkeläinen

15
Jenni Niskanen
sosionomi-diakoniaopis-
kelija, kulttuurituottaja

16
Teemu Soini
tuoteinsinööri

17
Taina Tammekann
musiikkiluokanopettaja

18
Liisa Tiilikainen
johtava diakoniatyöntekijä,
sairaanhoitaja

19
Elli Voutilainen
lastentarhanopettaja,
diakoni

ALAVAN SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvoston ehdokkaat

I KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA - SDP >

20
Keijo
Karttunen
sähköasentaja

21
Sauli
Paavilainen
johtava nuorisotyön-
ohjaaja

22
Jukka
Pulkkinen
varatuomari,
kunnallisneuvos

23
Sylvi
Kananen
kodinhoitaja,
herastuomari

24
Esko
Koistinen
tekniikan lisensiaatti,
eläkeläinen

25
Upi
Heinonen
eläkeläinen,
ekonomi

26
Kyösti
Miettinen
terv.tiet. maisteri

27
Mari
Tolonen
tradenomi

28
Taisto
Toppinen
rekisteripäällikkö, DI

29
Laura
Lehtonen
varatuomari

30
Sakari
Kainulainen
lääkäri

31
Riitta
Karhunen
matematiikan lehtori,
eläkeläinen

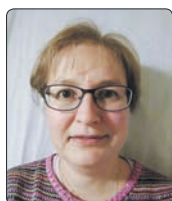
32
Mirja
Kontio
lehtori, fil.lis.

33
Sinikka Marttila
sairaanhoitaja,
eläkeläinen

34
Jenni
Niskanen
sosionomi-diakoniaopis-
kelija, kulttuurituottaja

35
Nina
Partanen
sosiaalityöntekijä,
perheterapeutti

36
Teemu
Soini
tuoteinsinööri

37
Miika
Tammekann
luokanopettaja

38
Liisa
Tiilikainen
johtava diakoniatyöntekijä,
sairaanhoitaja

39
Elli
Voutilainen
lastentarhanopettaja,
diakoni

40
Toivo
Väisänen
insinööri, eläkeläinen

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokkaat

I TULKAA KAIKKI KALLAVESI >

2
Katja
Kontkanen
Sairaanhoitaja

3
Janne
Mertanen
Asiakaspäällikkö

4
Kaisa-Maria
Runko
Diakonissa, sis.kirSH

5
Jaana
Turunen
Musikin maisteri

6
Veera
Willman
YTM, korvausratkaisija

7
Jorma
Huuskonen
Metsäkoneen kuljettaja

8
Hilikka
Jauhiainen
Maaseutuyrittäjä

9
Leena
Kumpusalo
Erikoislääkäri

10
Vesa
Kärkkäinen
Toimittaja

11
Kari
Loponen
Toiminnanjohtaja,
rehtori emeritus

12
Tarja
Pylkkönen
Maatalousyrittäjä

13
Kari
Rytönen
Mv., eläkeläinen

14
Minna
Salberg
Merkonomi

15
Sirkka
Vuorinen
Sairaanhoitaja

16
Tanja
Airaksinen
Erityisopettaja

17
Timo
Pirskanen
Rakennusalan yrittäjä

18
Simo
Suksi
Lv-asentaja

19
Jyrki
Viitanen
Eläkeläinen

20
Leena
Pulkkinen
Perushoitaja, eläkeläinen

21
Ari
Asikainen
Erikoislääkäri

22
Osmo
Huopainen
Valmiuspäällikkö,
turvallisuustarkastaja

23
Markku
Huttunen
Seurakuntaneuvos,
rakennusmestari

24
Pekka
Hämäläinen
Eläkeläinen

25
Sami
Kantoluoto
Yrittäjä

II KIRKON RAKENTAJAT >

IV VASTUUNKANTAJAT >

II KIRKKO KESKELLÄMME >

III KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA - SDP >

IV KAIKKIEN KIRKKO >

26
Maarit
Kosunen
Talous- ja henkilöstö-
päälikkö, diakoni

27
Linta
Laitinen
Sosionomi

28
Pekka
Niiranen
Teologian tohtori,
toimittaja

29
Erkki
Oinonen
Puutarhaneuvos, kaupun-
ginpuutarhuri, emeritus

30
Jarmo
Oksanen
Katsastusmies

31
Jouni
Palmu
Suunnittelupäälikkö

32
Kari
Pohjola
Tukkurmyyjä

33
Tuomo
Ruuskanen
Aliupseeri

34
Maija
Svärd
Apulaisrehtori, eläkkeellä

35
Railii
Tiihonen
FM, psykoterapeutti

36
Jouni
Toikkanen
Postinjakaja

37
Anne
Tuomainen
Toimitusjohtaja

38
Tiina
Viljakainen
Konttorinjohtaja, LKV

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvoston ehdokkaat

I KIRKKO KESKELLÄMME >

39
Antti
Airas
Järjestelmäsuunnittelija

40
Leena
Kumpusalo
Erikoislääkäri

41
Kari
Lopenen
Toiminnanjohtaja,
rehtori emeritus

42
Marita
Mankinen
Kättilö

43
Tarja
Pylkkönen
Maatalousyrittäjä

44
Kari
Rytönen
Mv., eläkeläinen

45
Minna
Salberg
Merkonomi

46
Sirkka
Vuorinen
Sairaanhoitaja

II KAIKKIEN KIRKKO >

47
Ari
Asikainen
Erikoislääkäri

48
Osmo
Huopainen
Valmiuspäälikkö,
turvallisuustarkastaja

49
Markku
Huttunen
Seurakuntaneuvos,
rakennusmestari

50
Pekka
Hämäläinen
Eläkeläinen

51
Sami
Kantoluoto
Yrittäjä

52
Maarit
Kosunen
Talous- ja henkilöstö-
päälikkö, diakoni

53
Linta
Laitinen
Sosionomi

54
Pekka
Niiranen
Teologian tohtori,
toimittaja

55
Erkki
Oinonen
Puutarhaneuvos, kaupun-
ginpuutarhuri, emeritus

56
Jarmo
Oksanen
Katsastusmies

57
Marjut
Niemelä
Luokanopettaja

58
Jouni
Palmu
Suunnittelupäälikkö

59
Kari
Pohjola
Tukkurmyyjä

60
Tuomo
Ruuskanen
Aliupseeri

61
Maija
Svärd
Apulaisrehtori, eläkkeellä

62
Railii
Tiihonen
FM, psykoterapeutti

III KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA - SDP >

63
Jouni
Toikkanen
Postinjakaja

64
Anne
Tuomainen
Toimitusjohtaja

65
Tiina
Viljakainen
Konttorinjohtaja, LKV

66
Tanja
Airaksinen
Erityisopettaja

67
Timo
Pirskanen
Rakennusalan yrittäjä

68
Simo
Suksi
Lv-asentaja

69
Jyrki
Viitanen
Eläkeläinen

70
Leena
Pulkkinen
Perushoitaja, eläkeläinen

IV KALLAVEDEN SINISET >

71
Petri
Kaunisto
Fysioterapeutti (AMK)

72
Teija
Savolainen-Lipponen
*Asiakaspäällikkö,
toimintaterapeutti*

73
Hannu
Heiskanen
Yrittäjä

74
Jaana
Heiskanen
Kirjanpitäjä

V TULKAA KAIKKI KALLAVESI >

75
Katja
Kontkanen
Sairaanhoitaja

76
Janne
Mertanen
Asiakaspäällikkö

77
Kaisa-Maria
Runko
Diakonissa, sis.kirSH

78
Jaana
Turunen
Musiikin maisteri

79
Veera
Willman
YTM, korvausratkaisija

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokkaat

I KRISTUS-KALLIOLLE RAKENTAJAT >

2
Jussi
Hakala
insinööri

3
Petra
Heide
lastenohjaaja

4
Ulla-Riitta
Hentunen
lääkäri, eläkkeellä

5
Emma
Hiltunen
lähihoitaja, opiskelija

6
Tuomo
Kantele
nuorisonohjaaja

7
Timo
Knuuttila
tietohallintopäällikkö

8
Eero
Koivisto
arkkitehti

9
Kari
Niskanen
ylikonstaapeli

10
Saara
Roto
*opiskelija,
seurakuntapastori*

11
Oke
Vainikainen
eläkeläinen

12
Tarja
Välimäki
*terveystieteiden tohtori,
diakonissa*

13
Juha
Hujanen
päälähtämismies

II KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA - SDP >

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvoston ehdokkaat

I KRISTUS-KALLIOLLE RAKENTAJAT >

14
Jussi
Hakala
insinööri

15
Petra
Heide
lastenohjaaja

16
Emma
Hiltunen
lähihoitaja, opiskelija

17
Matti
Jantunen
*tutkimusprofessori
emeritus*

18
Anu
Lehtimäki
KTM, verkko-opettaja

19
Teemu
Kallio
musiikinopettaja

20
Tuomo
Kantele
nuorisonohjaaja

21
Timo
Knuuttila
tietohallintopäällikkö

22
Eero
Koivisto
arkkitehti

23
Kari
Niskanen
ylikonstaapeli

24
Heljä
Poikolainen
eläkeläinen

25
Riitta
Pääskynen
sairaanhoitaja, eläkkeellä

26
Saara
Roto
*opiskelija,
seurakuntapastori*

27
Oke
Vainikainen
eläkeläinen

28
Tarja
Välimäki
*terveystieteiden tohtori,
diakonissa*

II KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA – SDP >

29
Juha
Hujanen
pääluottamusmies

PUIJON SEURAKUNTA

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokkaat

I KIRKKO KESKELLÄ PUJIOA - KESKUSTA >

2
Satu
Mäkeläinen
taloussihteeri

3
Tiina
Kukkonen
lähihoitaja

4
Osmo
Vuorio
terveydenhuollon
maisteri

5
Matti
Kaarlejärvi
taiteilija, Pohjois-Savon
taidetoimikunnan pj.

6
Erkki
Kukkonen
rehtori, eläkeläinen

7
Ritva
Lampainen
filosofian maisteri

8
Jouni
Lintunen
palveluneuvoja

9
Tuula
Merjola-Partanen
eläkeläinen

III IHMISTEN KANSSA ELÄVÄ SEURAKUNTA >

10
Martti
Karvonen
katujunankuljettaja,
autonkuljettaja

11
Juhani
Laurinkari
professori, pastori

12
Risto
Helle
metsänhoitaja,
eläkeläinen

13
Oskari
Juvonen
opiskelija

14
Olli
Kankimäki
koulutuspäällikkö

15
Eija
Komulainen
sosiaalijohtaja

IV TULKAA KAIKKI >

16
Erkki
Pesonen
yliopistonlehtori

17
Heli
Vuojärvi
erikoislääkäri

18
Tiina
Marjanen
sairaanhoitaja

19
Heikki
Juutinen
opettaja

20
Peter
Sorjonen-Ward
erikoistutkija, dosentti

PUIJON SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvoston ehdokkaat

I KOKOOMUSLAISET EHDOKKAAT >

21
Erkki
Kukkonen
rehtori, eläkeläinen

22
Ritva
Lampainen
filosofian maisteri

23
Jouni
Lintunen
palveluneuvoja

24
Jukka
Ordén
koulutusyrittäjä

25
Tuula
Merjola-Partanen
eläkeläinen

26
Jaro
Julkunen
valtiotieteiden maisteri,
tutkija

27
Martti
Karvonen
katujunankuljettaja,
autonkuljettaja

28
Juhani
Laurinkari
professori, pastori

III TULKAA KAIKKI >

29
Risto
Helle
metsänhoitaja,
eläkeläinen

30
Oskari
Juvonen
opiskelija

31
Olli
Kankimäki
koulutuspäällikkö

32
Eija
Komulainen
sosiaalijohtaja

33
Erkki
Pesonen
yliopistonlehtori

34
Heli
Vuojärvi
erikoislääkäri

35
Tiina
Marjanen
sairaanhoitaja

36
Heikki
Juutinen
opettaja

37
Peter
Sorjonen-Ward
erikoistutkija,
dosentti

38
Jyrki
Lampinen
luokanopettaja

IV KIRKKO KESKELLÄ PUIJOA – KESKUSTA >

39
Satu
Mäkeläinen
taloussihteeri

40
Tiina
Kukkonen
lähitoimija

41
Osmo
Vuorio
terveydenhuollon maisteri

42
Matti
Kaarlejärvi
taiteilija, Pohjois-Savon
taidetoimikunnan pj.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokkaat

I KIRKKO KESKELLÄ KYLÄÄ >

2
Jimi
Spice
lukio-opiskelija

3
Pekka
Pitkänen
maanviljelijä,
eläkeläinen

4
Sinikka
Kervinen
TM, lehtori

5
Hannu
Smolander
maanviljelijä

6
Riitta
Junnilla-Savolainen
lehtori, eläkeläinen

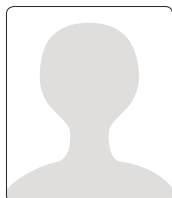
7
Soili
Hanttu
kielten opettaja,
puhevammaisten tulkki

8
Unto
Kärkkäinen
talouspäälikkö,
eläkeläinen

9
Kaija
Julkunen
TH-maisteri

10
Maija
Räsänen
matkailuyrittäjä,
emäntä

11
Martti
Rantakylä
yrittäjä

12
Pauliina
Huhtala
TM, opettaja

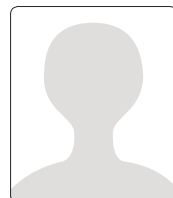
13
Erkki
Räsänen
tuotantotyöntekijä,
esiintyvä taiteilija

14
Anu-Kaisa
Ruponen
kotipalveluyrittäjä

15
Erika
Suominen
yrittäjä

16
Kirsi-Marja
Suoranta
yrittäjä

17
Ossi
Honkanen
laatuspäälikkö

II KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA – SDP >

18
Irja
Sokka
johtava asiantuntija

19
Antti
Miettinen
merkonomi, eläkeläinen

III ILO EVANKELIUMISTA >

20
Kari
Ikonen
toimitusjohtaja

21
Raija
Iskanus
kotitalousopettaja

22
Osmo
Korhonen
yrittäjä

23
Minna
Reijonen
farmaseutti

V YHDESSÄ ETEENPÄIN >

24
Elvi
Kasanen
eläkeläinen

VI SEURAKUNTA LÄHELLE IHMISTÄ >

25
Raija
Kilpeläinen-Somero
yrittäjä, tj

26
Salme
Harjunen
kodinhoitaja, eläkeläinen

VII OMA SEURAKUNTA >

27
Matti
Pitkänen
Dipl.Ing.Agr.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvoston ehdokkaat

I OMA SEURAKUNTA >

28
Matti
Pitkänen
Dipl.Ing.Agr.

II SEURAKUNTA LÄHELLE IHMISTÄ >

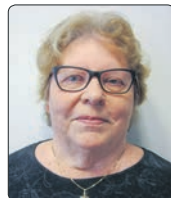

29
Raija
Kilpeläinen-Somero
yrittäjä, tj

30
Salme
Harjunen
kodinhoitaja, eläkeläinen

III YHDESSÄ ETEENPÄIN >

31
Elvi
Kasanen
eläkeläinen

IV ILO EVANKELIUMISTA >

32
Kari
Ikonen
toimitusjohtaja

33
Raija
Iskanus
kotitalousopettaja

V KAIKISTA PIDETÄÄN HUOLTA – SDP >

VI KIRKKO KESKELLÄ KYLÄÄ >

34
Osmo
Korhonen
yrittäjä

35
Irja
Sokka
johtava asiantuntija

36
Antti
Miettinen
merkonomi, eläkeläinen

37
Jimi
Spice
lukio-opiskelija

38
Pekka
Pitkänen
maanviljelijä, eläkeläinen

39
Sinikka
Kervinen
TM, lehtori

40
Hannu
Smolander
maanviljelijä

41
Riitta
Junnila-Savolainen
lehtori, eläkeläinen

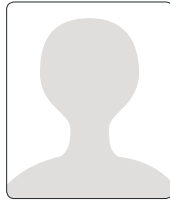
42
Soili
Hanntu
kielten opettaja,
puhevammaisten tulkki

43
Unto
Kärkkäinen
talouspäälikkö,
eläkeläinen

44
Kaija
Julkunen
TH-maisteri

45
Maija
Räsänen
matkailuyrittäjä,
emäntä

46
Martti
Rantakylä
yrittäjä

47
Pauliina
Huhtala
TM, opettaja

48
Erkki
Räsänen
tuotantotyöntekijä,
esiintyvä taiteilija

49
Anu-Kaisa
Ruponen
kotipalveluyrittäjä

50
Erika
Suominen
yrittäjä

51
Kirsi-Marja
Suoranta
yrittäjä

52
Ossi
Honkanen
lautupäälikkö

53
Matti
Miettinen
eläkeläinen

SIILIJÄRVEN SEURAKUNTA

Kirkkovaltuuston ehdokkaat

I YHTEISTYÖRYHMÄ >

2
Antti Pekka
Ahonen
liikenneopettaja

3
Inkeri
Ahonen
emäntä-keittäjä,
eläkeläinen

4
Risto
Daavitsainen
TtM, eläkeläinen

5
Matti
Gröhn
myyjä

6
Päivi
Heikkinen
tarkastusasiantuntija
MBA

7
Juhani
Heiskanen
eläkeläinen

8
Päivi
Hiltunen
lakiasiantuntija

9
Ossi
Jauhiainen
kanttori

10
Janne
Kasurinen
toimitusjohtaja

11
Lauri
Katainen
eläkeläinen

12
Saara
Kauppinen
sosionomi - kirkon nuoriso-
työnohjaaja -opiskelija

13
Riitta
Kerkola
agronomi, eläkeläinen

14
Leena
Korhonen
toiminnanjohtaja,
eläkeläinen

15
Saara
Lehtola
erityisopettaja

16
Mira
Leinonen
sosionomi-diakonia-
työopiskelija

17
Esko
Nenonen
yrittäjä

18
Eila
Niskanen
agrologi, eläkeläinen

19
Kari
Ojala
ylilääkäri

20
Merja
Oksman
päiväkodinjohtaja

21
Anu
Puttonen
sosionomi, kirkollinen
nuorisotyöohjaaja

22
Virva
Ruhanen
lastenohjaaja, toimisto-
sihteeri, eläkeläinen

23
Irma
Räsänen
perhepäivähoitaja,
eläkeläinen

24
Hannu
Rättö
lennonjohtaja

25
Anita
Snellman
maa- ja metsätalous-
yrittäjä

26
Helena
Sihvonen
eläkeläinen

27
Sami
Syri
kartoittaja

28
Tomi
Toivanen
perhektiyritystä

29
Jukka
Tuppurainen
prosessinvalvoja

II KOTIKIRKKO >

30
Ilkka
Ahonen
toimitusjohtaja

31
Leevi
Airaksinen
metsäyrittäjä

32
Suvi
Eskola
nuoris-ohjaaja

33
Petri
Hartikainen
työtekniikka

34
Jonna
Iskala
terveydenhoitaja AMK,
TtM

35
Jarkko
Juvonen
kuraattori, sosionomi
YAMK

36
Eeva
Jäppinen
opettaja

37
Reijo
Kaarna
merkantti, eläkeläinen

38
Jouko
Kauhanen
aluevastaava,
eläkeläinen

39
Pekka
Kiiski
järjestöohjaaja,
eläkeläinen

40
Kaija
Kinnunen
sairaanhoitaja

41
Markko
Koivisto
opettaja, lehtori

42
Riitta
Korhonen
lastenhoitaja,
eläkeläinen

43
Risto
Kröger
tuotantopäällikkö,
eläkeläinen

44
Ritva
Luomi
osastosihteeri

45
Jukka
Markkanen
edustaja

46
Tapio
Markkanen
autolija

47
Kyllikki
Puustinen
farmaseutti

48
Hanna-Maija
Rautiainen
lastenhoitaja

49
Aapeli
Rytönen
kokki

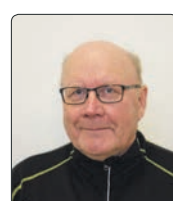
50
Markku
Sopanen
eläkeläinen

51
Joonas
Tolvanen
tradenomi, opiskelija

52
Kirsi
Tuomainen
emäntä

53
Eero
Utriainen
metsuri, eläkeläinen

54
Ritva
Venäläinen
maanviljelijä,
eläkeläinen

55
Mikko
Vestenius
sähköasentaja

56
Liisa
Väättäin
eläkeläinen

57
Keijo
Weman
eläkeläinen

minun kirkkoni

ENNAKKOÄÄNESTYS 6.-10.11.
VAALIPÄIVÄ 18.11.

Ennakoäänestyspaikat löytyvät
vaalikuulutuksesta tämän liitteen takasivulta.

Varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikat
löytyvät vaalikuulutuksesta tämän liitteen sivulta 11.

KIRKOSTA VOIMAA IHMISTEN ARKEEN

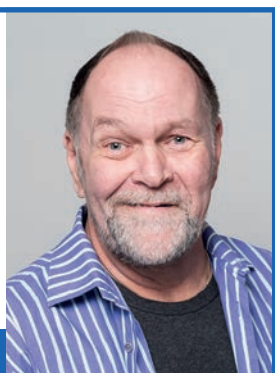
*Valitse kokenut
yhteistyön rakentaja uudelleen*

*Alavan seurakunta
seurakuntaneuvosto kirkkovaltuusto*

25

6

Upi Heinonen ekonomi, yrittäjä (el)

SIILINJÄRVEN ehdokkaiden vaalikonevastauksia

Siilinjärven seurakunnan ehdok-
kaista vaalikoneeseen vastasi kaik-
kiaan 48 eli 85,7 prosenttia. Vasta-
usprosentti on sama sekä Kotikir-
kon että Yhteistyöryhmän ehdok-
kaissa.

Vaalikoneeseen vastanneista 20
% äänestäisi valtiollisissa vaaleissa
Keskustaa ja 12,5 % Kokoomusta.
Puolet vastanneista ei ilmoita,
mitä puoluetta kannattaa. Vasta-
anneiden hengellisistä liikkeistä
läheisimmäksi mainittiin evanke-
lisuus, viides herätysliike, herän-
näisyys ja lestadiolaisuus, joskaan
60 % ei nimeä itselleen läheisintä
hengellistä liikettä. Tärkeimmiksi
syikseen kuulua kirkkoon mainittiin
lähimmäisenrakkaus ja elämänar-

vot (47,9 %) sekä kaste, kummus,
vihkiminen ja hautaan siunaami-
nen (45,8 %).

Ehdokkaiden mielestä seurakun-
nan tulee tavoitella erityisesti niitä,
jotka eivät vielä ole seurakunnan
toiminnassa mukana (98,2 %). Seu-
rakunnan tulisi panostaa eri ikä-
ryhmille suunnattuun toimintaan
(70,8 %), kristilliseen kasvatuk-
seen (54,2 %) ja heikompien aut-
tamiseen (52,1 %). Auttamistyössä
ehdokkaat suuntaisivat seurakun-
nan resursseja ensiksi perheiden
tukemiseen kriiseissä (87,5 %) ja
toiseksi yksinäisten ja sairaiden
auttamiseen (52 %).

Ehdokkaista 68,8 prosentin mie-
lestä kirkon tulee jatkossakin tukea

kaikkia turvapaikanhakijoita. Yli
puolet (60 %) on sitä mieltä, että
kirkon tulisi vihkiä avioliittoon vain
mies ja nainen. Vastaajista 43,6 %
on täysin samaa mieltä siitä, että
kirkon tulee toimia edelläkävijänä
oman toimintansa ilmastovaiku-
tusten nopeassa pienentämisessä.

Kun seurakunnan talous heikke-
nee, suuri enemmistö (79,2 %) on
valmiita luopumaan kiinteistöistä
ja puolet (52 %) nostaisi kirkollis-
veroa.

**Lue myös Siilinjärven seurakun-
nan valitsijayhdistysten vaalitent-
tivastaukset sivulta siilinjarven-
seurakunta.fi**

KOKOOMUSLAISET EHDOKKAAT SYKSYN SEURAKUNTAVAALEISSA KUOPIOSSA

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA "Elävä seurakunta"

EERO WETZELL
ylikonstaapeli
5 Kirkkovaltuusto

SAKARI PÄÄKKÖ
valtiotieteen kandidaatti (VTK), opiskelija
7 Kirkkovaltuusto

EIJA VÄHÄLÄ
opetusneuvos
8 Kirkkovaltuusto

EEVA-LIISA PERKI-LATVANIEMI
toiminnanjohtaja
9 Kirkkovaltuusto

ALAVAN SEURAKUNTA "Kirkon rakentajat"

UPI HEINONEN
ekonomi, yrittäjä (el.)
6 Kirkkovaltuusto
25 Seurakuntaneuvosto

LIISA KIIANLINNA
ihmisoikeusjuristi
7 Kirkkovaltuusto

KYÖSTI MIETTINEN
terv.tiet. maisteri
8 Kirkkovaltuusto
26 Seurakuntaneuvosto

TAISTO TOPPINEN
rekisteripäällikkö, DI
9 Kirkkovaltuusto
28 Seurakuntaneuvosto

KALLAVEDEN SEURAKUNTA "Kaikkien kirkko"

OSMO HUOPAINEN
valmiuspäällikkö, turvallisuustarkastaja
22 Kirkkovaltuusto
48 Seurakuntaneuvosto

MAARIT KOSUNEN
talous- ja henkilöstöpäällikkö, diakoni
26 Kirkkovaltuusto
52 Seurakuntaneuvosto

PEKKA NIIRANEN
teologian tohtori, toimittaja
28 Kirkkovaltuusto
54 Seurakuntaneuvosto

MAIJA SVÄRD
apulaisrehtori, eläkkeellä
34 Kirkkovaltuusto
61 Seurakuntaneuvosto

ANNE TUOMAINEN
toimitusjohtaja
37 Kirkkovaltuusto
64 Seurakuntaneuvosto

TIINA VILJAKAINEN
konttorihoitaja, LKV
38 Kirkkovaltuusto
65 Seurakuntaneuvosto

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA "Kristus-Kalliolle rakentajat"

JUSSI HAKALA
insinööri
2 Kirkkovaltuusto
14 Seurakuntaneuvosto

PUIJON SEURAKUNTA "Kokoomuslaisten ehdokkaiden valitsijayhdistys"

ERKKI KUKKONEN
rehtori, eläkeläinen
6 Kirkkovaltuusto
21 Seurakuntaneuvosto

RITVA LAMPAINEN
filosofian maisteri
7 Kirkkovaltuusto
22 Seurakuntaneuvosto

JOUNI LINTUNEN
palveluneuvoja
8 Kirkkovaltuusto
23 Seurakuntaneuvosto

TUULA MERJOLA-PARTANEN
eläkeläinen
9 Kirkkovaltuusto
25 Seurakuntaneuvosto

*Millainen olisi
sinun kirkkosi?*

ENNAKKOÄÄNESTYS 6.-10.11.2018 - VAALIPÄIVÄ 18.11.2018

minun kirkkoni

KUULUTUS SEURAKUNTAVAALEISTA

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon sekä Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan 18.11.2018 seurakuntavaalit, joissa valitaan vuoden 2019 alusta alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon.

Kuopion tuomiokirkkoseurakunnassa ei toimeenpanna seurakuntaneuvoston vaalia, koska ehdokkaita on asetettu yhtä monta kuin seurakuntaneuvostoon on valittava jäseniä (14) ns. sopuvaali.

Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitaan 51 jäsentä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on vahvistanut paikka-
jaon seurakunnittain seuraavasti:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta 7 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta 8 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta 14 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta 6 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta 7 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta 9 jäsentä

Seurakuntaneuvostoihin

valitaan jäseniä seuraavasti:
Kuopion Alavan seurakunta 14 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta 16 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta 12 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta 14 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta 14 jäsentä
Vaalit aloitetaan kaikissa seurakunnissa sunnun-
taina 18.11.2018 klo 11.00.

Äänioikeutettu, 15.8.2018 seurakunnan läsnä
olevaksi merkitty ja 16 vuotta viimeistään 18.11.2018
täyttävä seurakunnan jäsen saa äänestää oman
seurakuntansa äänestyspaikassa. Kallaveden seu-

rakunnassa äänioikeutetut saavat äänestää vain
oman äänestysalueensa äänestyspaikassa.

Äänestyspaikat ja -ajat ovat seuraavat:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta
Tuomiokirkko, Vuorikatu 17
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Kuopion Alavan seurakunta
Alavan kirkko, Keihäskatu 5
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Kuopion Kallaveden seurakunta
Kanta-Kallaveden äänestysalue
Kallaveden kirkko, Rauhalahdentie 21
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Karttulan äänestysalue
Karttulan kirkko, Kirkkotie 23
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Maaningan äänestysalue
Maaningan kirkko, Maaningantie 33
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Kuopion Männistön seurakunta
Pyhän Johanneksen kirkko, Ampujanpolku 2
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Kuopion Puijon seurakunta
Puijon kirkko, Taivaanpankontie 3
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Järvi-Kuopion seurakunta
Juankosken seurakuntasali, Juankoskentie 13 B
18.11.2018 klo 11.00-20.00

Seurakuntavaalista ja äänestyspaikoista
löytyy tietoa myös seurakuntien kotisivuilta ja
www.seurakuntavaalit.fi -sivuilta.

Kuopiossa, lokakuun 26. päivänä 2018

VAALILAUTAKUNTIEN
PUHEENJOHTAJAT

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

KUULUTUS SEURA- KUNTAVAALEISTA

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan 18.11.2018 seura-
kuntavaalit, joissa valitaan vuoden 2019 alusta alkavaksi
nelivuotiskaudeksi 27 jäsentä kirkkovaltuustoon.

Vaalit toimitetaan 18.11.2018 seurakunnan
äänestysalueiden äänestyspaikoissa
seuraavasti:

Kirkonkylän äänestysalueella

Siilinjärven kirkko,
Haarahongantie 2, 71800 Siilinjärvi,
18.11.2018 klo 11.00-20.00.

Toivala-Vuorelan äänestysalueella

Vuorelan kirkko,
Rissalantie 2, 70910 Vuorela,
18.11.2018 klo 11.00-20.00.

Äänioikeutettu 15.8.2018 tämän seurakunnan läsnä
olevaksi merkitty ja 16 vuotta viimeistään 18.11.2018
täyttävä seurakunnan jäsen saa äänestää oman alueen-
sa äänestyspaikassa.

Seurakuntavaalista ja äänestyspaikoista löytyy
tietoa myös seurakunnan kotisivuilta osoitteesta
siilinjarvenseurakunta.fi sekä osoitteesta
seurakuntavaalit.fi.

Siilinjärvi 1.10.2018

Siilinjärven
seurakunnan
vaalilautakunnan puolesta
Pekka Joutsenoja
puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

minun kirkkoni

KUULUTUS ENNAKKOÄÄNESTYKSESTÄ

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa toimitetaan 18.11.2018 seurakuntavaalit, joissa valitaan jäsenet seurakuntien kirkkovaltuustoihin tai seurakuntayhtymiin kuuluvissa seurakunnissa yhteisiin kirkkovaltuustoihin ja seurakuntaneuvostoihin.

Äänioikeutettu seurakunnan jäsen voi äänestää ennakoon missä tahansa ennakkoäänestyspaikassa Suomessa ilmoittautumalla vaalitoimitsijalle ja esittämällä henkilö- todistuksensa tai muun riittävän selvityksen henkilöllisyydestään.

Äänestäjällä on oikeus äänestää sen seurakunnan ehdokaslistojen yhdistelmän ehdokasta, missä seurakunnassa hänet on 15.8.2018 merkitty läsnä olevaksi seurakunnan jäseneksi sekä äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuksi (viimeistään 18.11.2018 16 vuotta täyttävä kirkon jäsen). Oman seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa äänestäjällä on mahdollisuus tutustua ehdokaslistojen yhdistelmään. Muun seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa äänestettäessä äänestäjän on oma- toimisesti otettava selvää oman seurakuntansa ehdokkaista. Lisätietoja löytyy vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi.

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän seurakunnissa ennakkoäänestys järjestetään seuraavissa ennakkoäänestyspaikoissa:

Seurakuntien tilat

Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22, 6.11.–10.11. klo 9.00–18.00
Lehtoniemen kerhotila, Lehtoniementie 107, 9.11. klo 15.00–18.00
Neulamäen kirkko, Vesurikuja 4, 6.11. klo 12.00–18.00
Särkiniemen kerhohuone, Särkiniementie 4, 8.11. klo 14.30–17.30

Kirjasto ja kaupat

Kaupunginkirjasto, Maaherrankatu 12, 6.11.–9.11. klo 10.00–18.00
Citymarket Päiväranta, Päivärannantie 18, 8.11. ja 9.11. klo 15.00–20.00 ja 10.11. klo 12.00–16.00
Kolmisopen kauppakeskus, Kolmisopentie 1, 8.11. ja 9.11. klo 15.00–20.00 ja 10.11. klo 12.00–16.00
Matkus Shopping Center, Matkusentie 60, 8.11. ja 9.11. klo 15.00–20.00 ja 10.11. klo 12.00–16.00
Männistön K-Kauppa, Kalevantori 3, 6.11. ja 7.11. klo 14.00–18.00
Prisma, Savilahdentie 10, 8.11. ja 9.11. klo 15.00–20.00 ja 10.11. klo 12.00–16.00
Puijontori, Sammakkolammentie 6, 7.11. ja 8.11. klo 15.00–19.00

Oppilaitokset

Itä-Suomen yliopisto, Snellmania, Yliopistonranta 1 E, 8.11. klo 10.30–13.00
Savon ammatti- ja aikuisopisto, Presidentinkatu 1, 7.11. klo 10.00–12.00
Savonia AMK, Opistotien kampus, Opistotie 2, 7.11. klo 10.30–13.00
Savonia AMK, Mikrokadun kampus, Mikrokatu 1, 6.11. klo 10.30–13.00

Lukiot

Juankosken lukio, Juankoskentie 24, 6.11. klo 10.00–12.00
Kallaveden lukio, Maaherrankatu 2, 8.11. klo 10.00–12.00
Klassillinen lukio, Opistotie 1, 6.11. klo 10.00–12.00
Lyseon lukio, Puijonkatu 18, 7.11. klo 10.00–12.00
Nilsiä lukio, Syvärintie 47, 8.11. klo 9.00–11.00
Taidelukio Lumit, Minna Canthin katu 46, 6.11. klo 13.00–15.00
Tuusniemen lukio, Keskitie 34, 7.11. klo 11.00–13.00

Muut

Kuopion vankila, 7.11. klo 10.00–11.00

Kallaveden seurakunta

Kallaveden kirkon seurakunnantoimisto, Rauhalahdentie 21, 6.11.–9.11. klo 9.00–18.00
Karttulan seurakuntakoti, Kissakuusentie 14, 6.11. ja 7.11. klo 9.00–13.00 ja 8.11. ja 9.11. klo 15.00–19.00
Maaninkatalo, Maaningantie 32, 6.11.–9.11. klo 14.00–18.00
Airakselan seuratalo, Airakselantie 339, 6.11. klo 16.00–19.00
Hirvilahden kappeli, Länsirannantie 2410, 6.11. klo 16.00–19.00
Jynkänvuoren kerhohuone, Isännantie 22, 6.11. klo 15.30–18.30
Kaislastenlahden koulu, Pesäkiementie 15, 7.11. klo 16.00–19.00
Käärmeläiden koulu, kyläkammari, Väänälänrannantie 1322, 7.11. klo 16.00–18.00
Petosen seurakuntatalo, Pyörönkaari 21, 7.11. klo 16.00–19.00
Pihkainmäen koulu, Pihkarinteentie 12, 7.11. klo 16.00–19.00
Pulkonkosken koulu, Pulkonrannantie 19, 8.11. klo 16.00–18.00
Syvänniemen pappila, Kuttajärventie 6, 8.11. klo 16.00–19.00
Vehmasmäen kappeli, Sotkanniemi 15, 6.11. klo 16.00–19.00

Järvi-Kuopion seurakunta

Juankoski: Seurakuntatoimisto, Juankoskentie 13 B
Kaavi: Seurakuntatalo, Kirkkorannantie 1
Muuruvesi: Seurakuntatalo, Kustilankuja 2
Nilsiä: Kirkko, Kirkonmäentie 1
Riistavesi: Seurakuntatalo, Keskustie 2
Säyneinen: Kirkko, Kirkkoharjuntie 2 A
Tuusniemi: Seurakuntatalo, Koivukuja 2
Vehmersalmi: Seurakuntakoti, Lempeläntie 15

Ennakkoäänestysajat kaikissa Järvi-Kuopion seurakunnan ennakkoäänestyspaikoissa:

6.11. klo 16.00–20.00
7.11. klo 10.00–14.00
8.11. klo 16.00–20.00
9.11. klo 10.00–14.00
10.11. klo 10.00–14.00

Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- tai ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan. Hänen tai valitsemansa henkilön on ilmoitettava kotiaänestyspyyntö oman seurakunnan vaali- lautakunnalle kirjallisesti tai puhelimitse seurakunnan toimistoon viimeistään 2.11.2018 ennen kello 16.00. Kotiaänestyspyyntö voidaan tehdä myös omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja. Kotiaänestyspyyntöä varten on saatavana seurakuntien toimistoista ja vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi. Tavanomaisten aukioloaikojen lisäksi seurakuntien toimistot ovat avoinna 2.11.2018 kello 16.00 saakka.

Seurakuntien toimistojen osoitteet ja puhelinnumerot

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta, Suokatu 22, 70100 Kuopio, 040 4848248
Kuopion Alavan seurakunta, Keihäskatu 5 B, 70620 Kuopio, 040 4848286
Kuopion Kallaveden seurakunta, Rauhalahdentie 21, 70780 Kuopio, 040 4848327
Kuopion Männistön seurakunta, Ampujanpolku 2, 70460 Kuopio, 040 4848379
Kuopion Puijon seurakunta, Taivaanpankantie 3, 70200 Kuopio, 040 4848410
Järvi-Kuopion seurakunta, Juankoskentie 13 B, 73500 Juankoski, 040 4888611

Kuopiossa, lokakuun 26. päivänä 2018

VAALILAUTAKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT

KUOPIO EV.LUT.
SEURAKUNNAT

KUULUTUS ENNAKKOÄÄNESTYKSESTÄ

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa toimitetaan 18.11.2018 seurakuntavaalit, joissa valitaan jäsenet seurakuntien kirkkovaltuustoihin tai seurakuntayhtymiin kuuluvissa seurakunnissa yhteisiin kirkkovaltuustoihin ja seurakuntaneuvostoihin.

Äänioikeutettu seurakunnan jäsen voi äänestää ennakoon missä tahansa ennakkoäänestyspaikassa Suomessa ilmoittautumalla vaalitoimitsijalle ja esittämällä henkilö- todistuksensa tai muun riittävän selvityksen henkilöllisyydestään.

Äänestäjällä on oikeus äänestää sen seurakunnan ehdokaslistojen yhdistelmän ehdokasta, missä seurakunnassa hänet on 15.8.2018 merkitty läsnä olevaksi seurakunnan jäseneksi sekä äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuksi (viimeistään 18.11.2018 16 vuotta täyttävä kirkon jäsen). Oman seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa äänestäjällä on mahdollisuus tutustua ehdokaslistojen yhdistelmään. Muun seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa äänestettäessä äänestäjän on oma- toimisesti otettava selvää oman seurakuntansa ehdokkaista. Lisätietoja löytyy vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi.

Seurakuntavaalien ennakkoäänestys järjestetään 6.11.–10.11.2018 seuraavissa äänestyspaikoissa:

Siilinjärven seurakuntatalo, päätysali

Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi
6.11.–10.11. klo 9.00–18.00

Vuorelan kirkko, kahvio

Rissalantie 2, 70910 Vuorela
6.11. klo 9.00–15.00
7.11. klo 9.00–18.00
8.11. klo 9.00–18.00
9.11. klo 9.00–15.00
10.11. klo 9.00–14.00

Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- tai ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan. Hänen tai valitsemansa henkilön on ilmoitettava kotiaänestyspyyntö vaali- lautakunnalle kirjallisesti tai puhelimitse kirkkoherranvirastoon viimeistään 2.11.2018 ennen kello 16.00. Kotiaänestyspyyntö voidaan tehdä myös omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja. Kotiaänestyspyyntöä varten on saatavana kirkkoherranvirastosta ja vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi. Tavanomaisten aukioloaikojen lisäksi kirkkoherranvirasto on avoinna 2.11.2018 kello 16.00 saakka. Kirkko- herranviraston osoite on Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi ja puhelinnumero 017 288 4600.

Siilinjärvi 17.9.2018

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta

Pekka Joutsenoja, puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

